ПРОЄКТ



ПРОГРАМА

економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік

Чернігів 2026

Зміст

Паспорт Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік 3
Вступ 5
1. Аналіз економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2026 році 7
1.1. Показники економічного і соціального розвитку територіальної громади 7
1.2. Проблемні питання територіальної громади та реалізовані заходи 20
2. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2027 році 48
2.1. Безпека та цивільний захист населення 49
2.2. Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища 51
2.3. Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом 55
2.4. Підприємництво та надання адміністративних послуг 57
2.5. Міжнародні відносини та інвестиції 59
2.6. Енергетична стійкість міста 61
2.7. Управління об’єктами комунальної власності та земельні відносини 63
2.8. Діяльність підприємств комунальної форми власності 65
2.9. Транспорт і зв’язок 66
2.10. Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика 67
2.11. Зайнятість населення та ринок праці 71
2.12. Соціальний захист та соціальне забезпечення населення, у тому числі ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно 72
2.13. Охорона здоров’я та демографічна ситуація 75
2.14. Освіта 76
2.15. Культура. Міський простір та туризм 78
2.16. Фізична культура і спорт 82
3. Джерела фінансування Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік. Бюджетно-фінансова політика 83
4. Додатки 84

Паспорт Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік

Назва програми	Програма економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік
Підстава для розробки Програми	Конституція України, Бюджетний кодекс України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
Замовник Програми	Чернігівська міська рада
Головний розробник Програми	Управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради
Відповідальні за виконання Програми	Структурні підрозділи міської ради, підприємства, установи та організації міста Чернігова
Мета Програми	Забезпечення життєдіяльності мешканців громади в умовах воєнного стану, сприяння силам оборони, енергетична стійкість міста, вирішення соціальних і гуманітарних питань, дотримання екологічних стандартів, підтримання рівня добробуту та якості життя в громаді.
Пріоритетні завдання Програми	- забезпечення безпеки життєдіяльності населення та територіальної оборони; - забезпечення функціонування системи цивільного захисту та укриттів; - забезпечення населення якісними медичною допомогою та освітніми послугами; - сприяння ефективному використанню економічного та людського капіталу громади; - соціальний захист мешканців громади, різностороння підтримка внутрішньо переміщених осіб, ветеранів і членів їх сімей; - створення безбар'єрного середовища в громаді; - забезпечення творчого, духовного розвитку особистості; - зміцнення фізичного здоров'я населення; - сприяння роботі місцевого бізнесу; - оптимізація та підвищення рівня ефективності використання енергоресурсів; - стабільне функціонування критичної та інженерно-транспортної інфраструктури міста;

	- забезпечення надання житлово-комунальних, адміністративних, транспортних та інших послуг нормативної якості; - забезпечення екологічної безпеки громади; - формування громадських цінностей і пам'яті.
Термін реалізації Програми	2027 рік
Основні джерела фінансування заходів Програми	- бюджет Чернігівської міської територіальної громади; - державний бюджет; - власні кошти підприємств, установ та організацій; - інші джерела, не заборонені діючим законодавством.
Система організації контролю за виконанням Програми	Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія міської ради з питань соціально-економічного розвитку, підприємництва, туризму та інвестиційної діяльності. Інформація про виконання Програми розміщується на веб-порталі Чернігівської міської ради.

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня та розроблена на основі комплексного аналізу соціально-економічної ситуації в громаді, з урахуванням впливу російської військової агресії, зовнішніх політичних, економічних та інших факторів і очікуваних тенденцій зміни впливу цих факторів у перспективі, із дотриманням принципів цілісності, об'єктивності, науковості, гласності, самостійності, рівності, дотримання загальнодержавних інтересів.

Законодавчим підґрунтям для розроблення Програми є стаття 143 Конституції України, стаття 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Бюджетний кодекс України, постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами), постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2026 № 695 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2027-2029 роки».

При підготовці Програми також враховані положення програмних документів, які діють на державному й регіональному рівнях, а саме:

– Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

– Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940);

– План України на 2024-2027 роки в рамках Програми фінансової підтримки України Європейського Союзу «Ukraine Facily», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р;

– Бюджетна декларація на 2027-2029 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2026 № 793;

– Програма охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки, затверджена рішенням третьої сесії обласної ради восьмого скликання від 26.02.2021 № 45-3/VIII;

– Стратегія сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року, затверджена рішенням обласної ради від 18.12.2019 № 4-21/VII (в редакції рішення обласної ради від 14.03.2025 № 3-22/VIII);

– Стратегія розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року), затверджена рішенням Чернігівської міської ради від 18.09.2026 № 50/VIII-5.

Програма розроблена за пропозиціями структурних підрозділів Чернігівської міської ради, комунальних підприємств, установ та організацій міста, як комплексна система взаємопов'язаних цілей і завдань, та визначає сукупність взаємоузгоджених заходів щодо вирішення нагальних проблем та

забезпечення подальшому розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2027 році.

Програма спрямована на забезпечення підтримки життєдіяльності Чернігівської міської територіальної громади в умовах воєнного стану в Україні.

Метою Програми є забезпечення життєдіяльності мешканців громади в умовах воєнного стану, сприяння силам оборони, енергетична стійкість міста, вирішення соціальних і гуманітарних питань, дотримання екологічних стандартів, підтримання рівня добробуту та якості життя в громаді.

Програма ґрунтується на комплексі цільових програм, що спрямовані на вирішення нагальних проблем громади.

Інструментами виконання Програми є міські цільові програми, публічні інвестиційні проєкти та програми публічних інвестицій, інфраструктурні проєкти, у т. ч. що впроваджуються у рамках міжнародних грантових проєктів і проєктів (програм) міжнародної технічної допомоги.

Прогнозні показники Програми розраховані на основі аналізу економічної ситуації в Україні та у місті у поточному році, з урахуванням основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2026 № 695 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2027-2029 роки», з використанням наявних статистичних даних та з урахуванням прогнозів і розрахунків комунальних підприємств міської ради.

Програма визначає цілі, завдання та основні пріоритети соціально-економічного розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік, заходи та завдання для розвитку галузі (сфери діяльності), які відповідають основним напрямам розвитку і заходам цільових програм.

Фінансування заходів Програми у 2027 році здійснюватиметься з урахуванням необхідності проведення робіт з відновлення зруйнованої та пошкодженої інфраструктури, створення безпечних умов для життєдіяльності мешканців громади, реальних можливостей місцевого бюджету, а також за рахунок різних джерел фінансування: бюджетних коштів, власних коштів суб'єктів господарювання, грантів, міжнародної технічної допомоги, благодійної, гуманітарної спонсорської допомоги та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Слід зазначити, що переважна більшість планових показників розраховані на основі відкритої інформації щодо макроекономічних прогнозів центральних органів виконавчої влади, оскільки офіційні статистичні дані по м. Чернігову за 2022 рік - 9 місяців 2026 року відсутні, зокрема через формування статистичної інформації у розрізі районів у зв'язку з переходом Державної служби статистики на Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій від 26.11.2020 № 290 «Про затвердження Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад» (в редакції наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 19.01.2024 № 48 «Про внесення змін до наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290»).

1. Аналіз економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2026 році

1.1. Показники економічного і соціального розвитку територіальної громади

За І півріччя 2026 року до загального та спеціального фондів бюджету Чернігівської міської територіальної громади, враховуючи офіційні трансферти, зараховано 2 670,8 млн грн, у тому числі: до загального фонду – 2 439,8 млн грн, до спеціального фонду – 231,0 млн грн.

Порівняно з І півріччям 2025 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло коштів на 19,3 % або 431,3 млн грн більше: до загального фонду зараховано надходжень на 19,4 % або на 397,2 млн грн більше, до спеціального – на 17,3% або 34,1 млн грн більше.

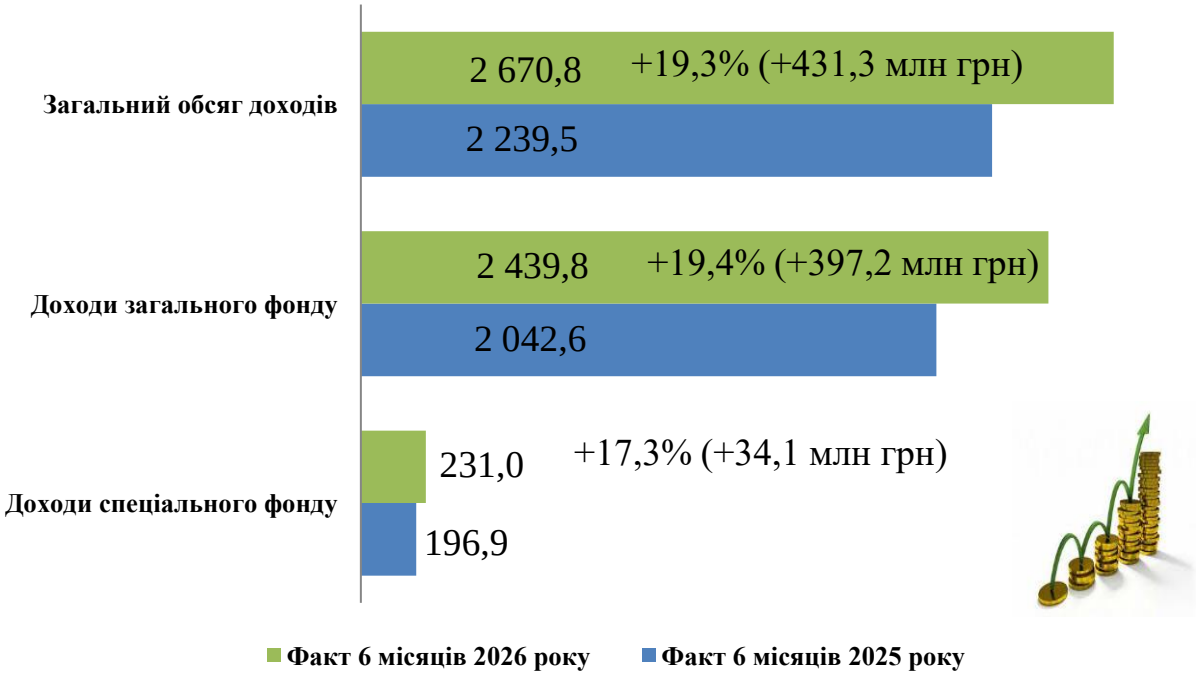


Рис. 1. Динаміка обсягу доходів бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 6 місяців 2025-2026 років, млн грн

Надходження від власних та закріплених джерел доходів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади за І півріччя 2026 року склали 1 817,5 млн грн, що на 175,8 млн грн або 10,7 % більше за аналогічний період минулого року.

Основною частиною надходжень є податок на доходи фізичних осіб – 58,9 % (1 069,8 млн грн), місцеві податки та збори – 26,9 % (488,4 млн грн), акцизний податок – 12,6 % (229,7 млн грн).



Рис. 2. Структура власних доходів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади за І півріччя 2026 року, млн грн

Торішні надходження від власних та закріплених джерел доходів загального фонду перевищено на 175,8 млн грн або на 10,7 %. Збільшення відбулось майже за всіма джерелами доходів, зокрема через отримання у звітному періоді більшого обсягу податку на доходи фізичних осіб, акцизного податку, місцевих податків та зборів та інших надходжень.

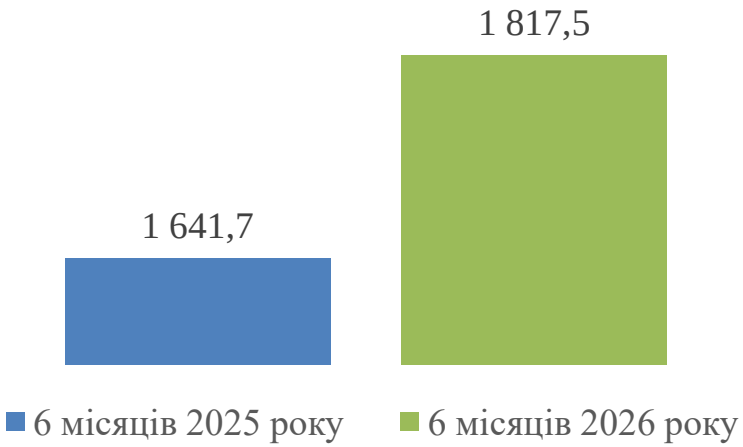


Рис. 3. Динаміка обсягу власних та закріплених доходів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 6 місяців 2025-2026 років, млн грн

Обсяг отриманих трансфертів за І півріччя 2026 року за загальним фондом склав близько 622,3 млн грн, що більше на 55,2 % або 221,3 млн грн ніж за І півріччя 2025 року (401,0 млн грн).

Субвенції з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам за І півріччя 2026 року склали 34,5 млн грн, а саме субвенції з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених пунктами 2-5 частини 1 статті 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I – II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, визначених пунктами 11-14 частини 2 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (25,9 млн грн) та субвенції на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції (5,4 млн грн), на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (2,3 млн грн) та інші субвенції з місцевого бюджету (0,9 млн грн).

Обсяг отриманих офіційних трансфертів за спеціальним фондом за І півріччя 2026 року склав 1 836,7 млн грн за рахунок отримання з державного бюджету субвенції на покращення якості гарячого харчування та фінансування харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти. У відповідному періоді минулого року субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам до спеціального фонду не надходила.

Відповідно до відомостей про місце реєстрації осіб, які занесені до відомчої інформаційної системи «Реєстр територіальної громади» Державної міграційної служби України, станом на 01.10.2026 кількість зареєстрованих у місті осіб становить 242,9 тис. осіб.

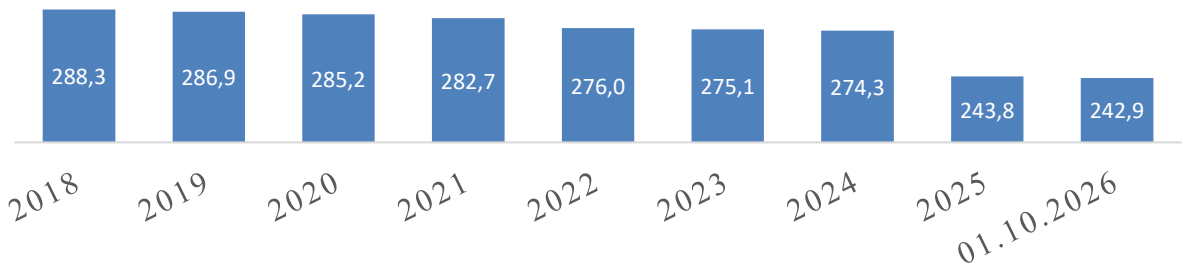


Рис. 4. Чисельність наявного населення, тис. осіб

За січень-вересень 2026 року в м. Чернігові народилось 810 дітей, померло 2 905 осіб. Природне скорочення населення склало 2 095 осіб.

Таблиця1. Динаміка основних показників відтворення населення у м. Чернігові

Роки	Народжених, осіб	Померлих, осіб	Природний приріст (скорочення), осіб
2014	2 684	3 655	-971
2015	2 517	3 467	-950
2016	2 474	3 545	-1 071
2017	2 251	3 501	-1 250
2018	2 147	3 615	-1 468
2019	1 900	3 674	-1 774
2020	1 846	4 066	-2 220
2021	2 162	4 647	-2 485
2022	1 080	4 336	-3 256
2023	1 225	3 692	-2 467
2024	1 203	3 647	-2 444
2025	1 036	3 716	-2 680
9 місяців 2026	810	2 905	-2 095

За оперативними даними програми «Смертність» КНП «Чернігівський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики» Чернігівської обласної ради (без даних бюро облсудмедекспертизи), у структурі смертності населення провідними залишаються: хвороби системи кровообігу (62,1%), злоякісні новоутворення (21,4%) та хвороби органів травлення (6,2%).

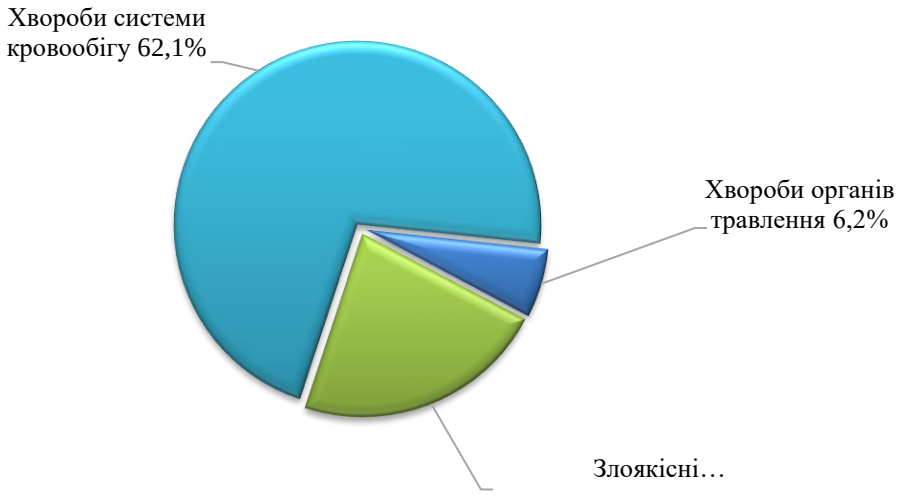


Рис. 5. Смертність населення міста за основними причинами у 2025 році

Таблиця 2. Захворюваність по пріоритетним групам в 2025 році

Класи захворювань	Зареєстровано захворювання вперше в житті		
	Всього, у тому числі:	у дорослого населення	у дітей віком (0-17 років вкл.)
Хвороби органів дихання	33 685	9 296	24 389
Хвороби системи кровообігу	4 006	3 655	351
Хвороби органів травлення	1 112	918	194
Хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин	812	759	53

Основним показником захисту дитячого населення від керованих інфекцій є своєчасне проведення щеплень дітям 1 року життя. Впродовж 2025 року 98,0 % дітей цієї вікової групи вакциновано проти кашлюку, дифтерії, правця (річний план – 865 дітей).

На жаль, ситуація із захворюванням населення міста на соціально-небезпечні хвороби залишається складною. Крім того, на показники захворюваності вплинула ситуація, пов’язана з воєнним станом в Україні, яка призвела до значної міграції населення.

Станом на 01 жовтня 2026 року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб у м. Чернігові перебуває 14 097 внутрішньо переміщених осіб, що на 9,1 % або на 1 168 осіб більше, ніж на початок поточного року.

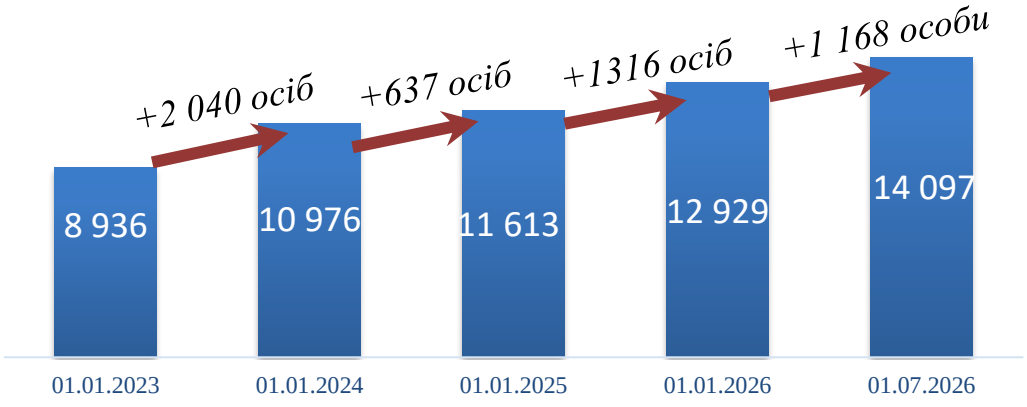


Рис. 6. Кількість внутрішньо переміщених осіб на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб у м. Чернігові, осіб

У Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом січня-вересня 2026 року отримувала послуги 6 018 безробітний, з них мали статус безробітного 4 040 осіб.

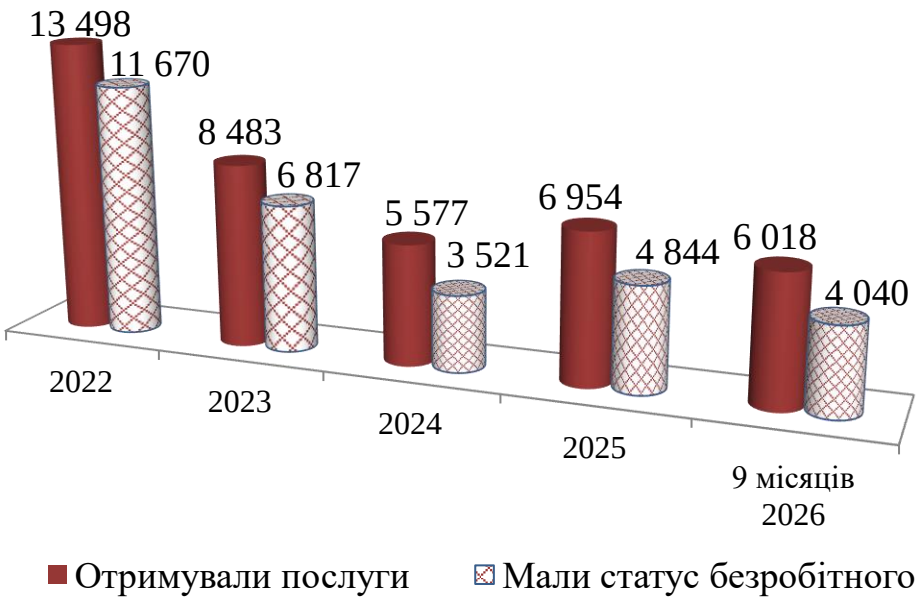


Рис. 7. Динаміка кількості безробітних громадян, що отримували послуги у Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості, осіб

Протягом 9 місяців 2026 року прийнято в експлуатацію закінчені будівництвом об’єкти – багатоповерхові, багатоквартирні житлові будинки, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об’єктів з середніми (СС2) наслідками, шляхом видачі сертифікатів, загальною площею 27,8 тис. кв. м.

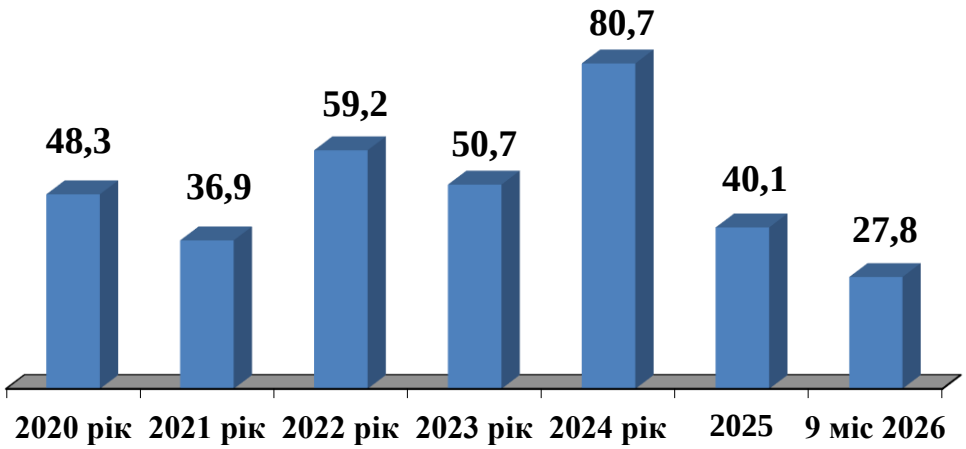


Рис. 8. Динаміка введення в експлуатацію житла, тис. кв. м

Серед економічно активних суб’єктів господарювання м. Чернігова діяльність здійснювали 20 комерційних та 10 некомерційних комунальних підприємств міської ради. З них дванадцять належать до житлово-комунальної сфери, вісім до сфери охорони здоров’я, два – до торгівлі і послуг, два – до сфери культури, одне – до засобів масової інформації, одне – до спортивної галузі, одне – до соціальної сфери, одне будівельне, одне транспортне, одне створене для забезпечення громадського порядку та контролю за благоустроєм міста.

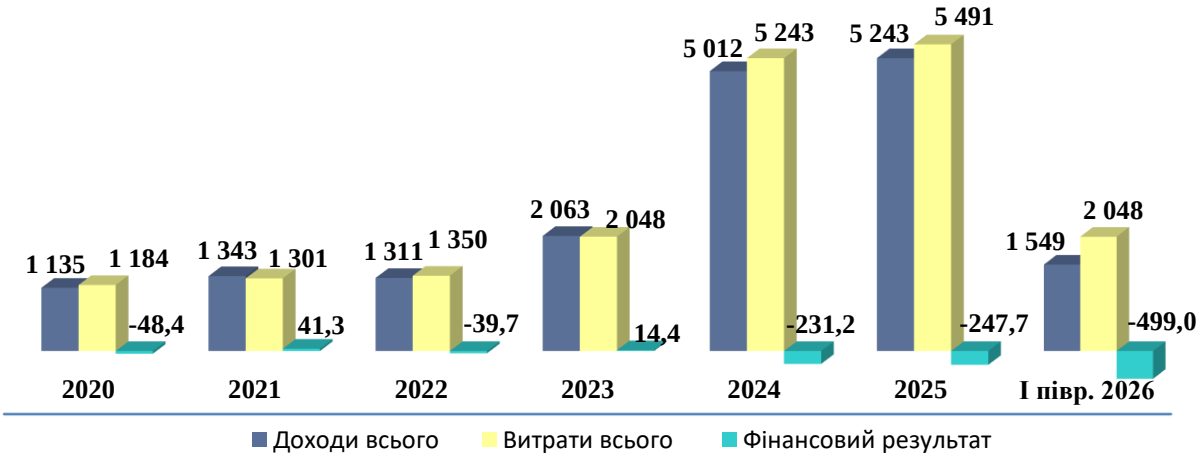


Рис. 9. Загальний фінансовий результат діяльності комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради, млн грн

На формування загального облікового фінансового результату діяльності комерційних комунальних підприємств значною мірою вплинула збиткова діяльність у І півріччі 2026 року КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради (збиток 367,4 млн грн), збитки підприємства значною мірою пов'язані з наслідками воєнних дій та неможливістю застосування при розрахунках за послуги економічно обґрунтованих тарифів для категорії споживачів «населення». Збиткова діяльність КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради (збиток 56,5 млн грн) обумовлена відсутністю у І півріччі 2026 року економічно обґрунтованого тарифу для категорії споживачів «населення» на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що є основною категорією споживачів послуг підприємства.

Збитково спрацювало КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради (збиток 31,8 млн грн), КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради (збиток 35,0 млн грн). Збиткова діяльність підприємств пов'язана зі зростанням витрат на енергоносії, паливно-мастильні матеріали та заробітну плату працівників, які не покривались у повній мірі діючими у звітному періоді тарифами на послуги підприємства.

Також, збитково за підсумками І півріччя 2026 року спрацювали: КП «Шкільне» Чернігівської міської ради (збиток 6,1 млн грн), КП «Новозаводське» Чернігівсьої міської ради (збиток 3,0 млн грн), КП «ЖЕК-10» Чернігівсьої міської ради (збиток 1,4 млн грн), інші.

Позитивні результати фінансово-господарської діяльності отримали КП «Деснянське» Чернігівської міської ради (прибуток 1,7 млн грн), КП «ЖЕК-13» Чернігівської міської ради (прибуток 1,0 млн грн), КП «Чернігівбудінвест» Чернігівської міської ради (прибуток 1,2 млн грн), КП «Спеціалізований комбінат КПО» Чернігівської міської ради (0,7 млн грн) та інші.

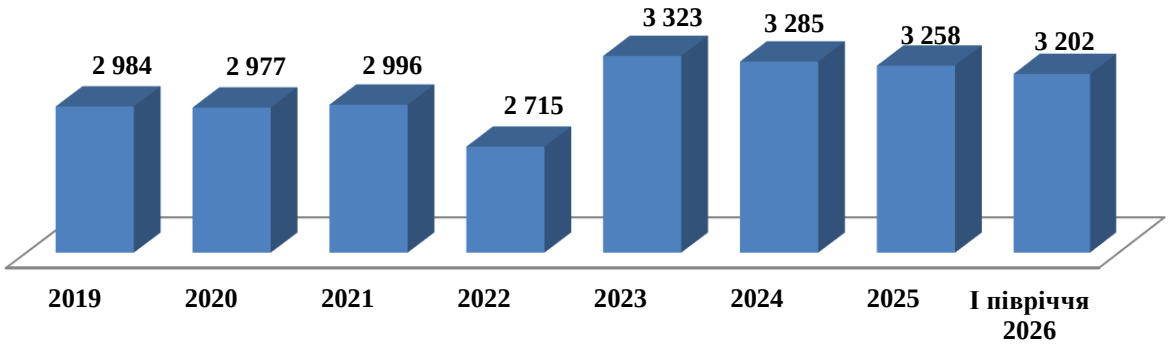


Рис. 10. Середньооблікова чисельність працівників комерційних комунальних підприємств міської ради, осіб

Особливістю Чернігівської міської територіальної громади є наявність розвинутої мережі суб'єктів господарювання малого і середнього підприємництва, ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури.

Кількість економічно активних суб'єктів малого та середнього підприємництва на 01.10.2026 складає 14 767 суб'єктів господарювання, з них 1 524 – юридичні особи та 13 243 – фізичні особи-підприємці.

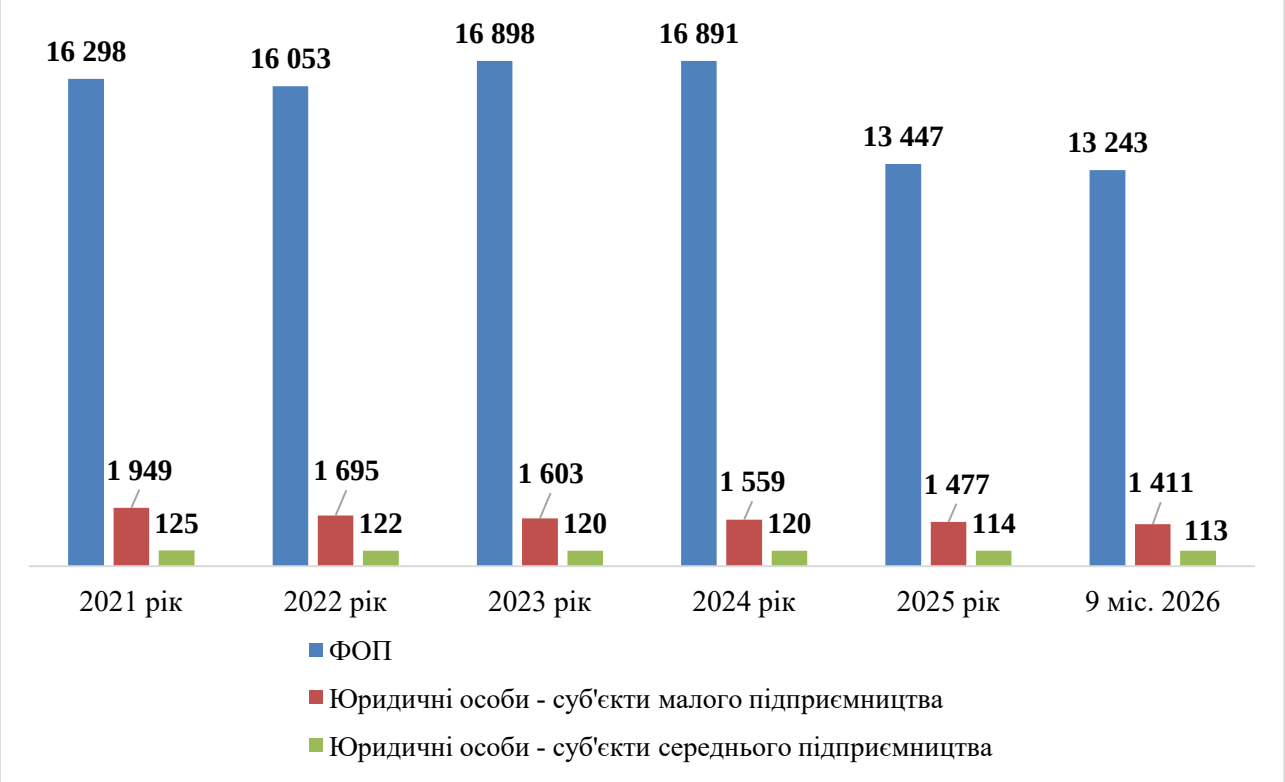


Рис. 11. Кількість економічно активних суб'єктів малого та середнього підприємництва

За даними Головного управління ДПС у Чернігівській області станом на 01.10.2026 у сфері малого та середнього бізнесу зайнято 54,5 тисяч осіб. З них 17,6 тисяч осіб перебуває у трудових відносинах з фізичними особами-підприємцями (32,3 %), 15,5 тисяч осіб зайнято на середніх підприємствах (28,4 %), 13,2 тисяч – фізичних осіб-підприємців (24,2 %) та 8,2 тисяч осіб працюють на малих підприємствах (15,0 %).

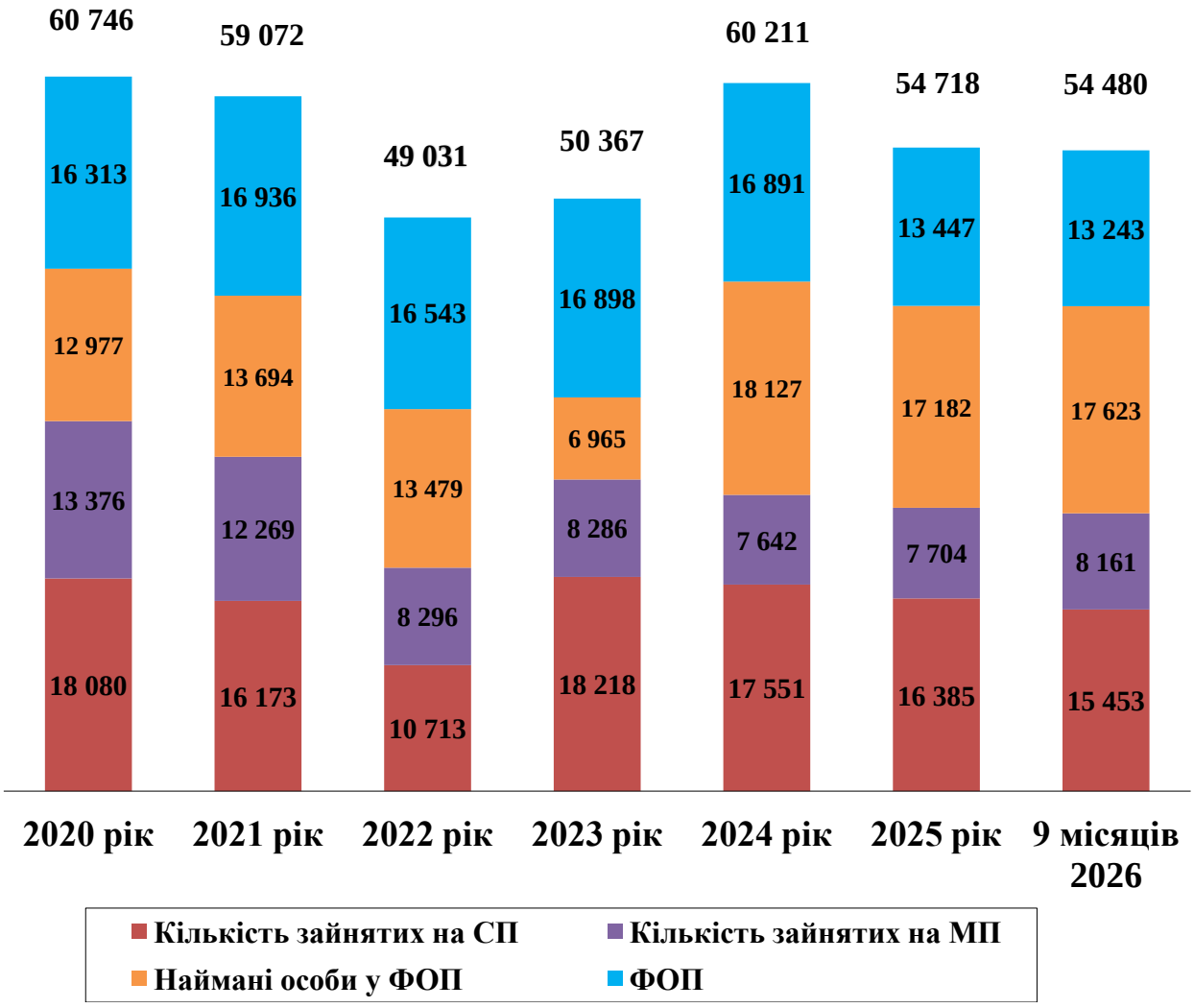


Рис. 12. Чисельність зайнятих у сфері малого та середнього бізнесу у м. Чернігів, осіб

Переважна більшість суб’єктів господарювання, зареєстрованих у м. Чернігові, провадять свою діяльність у сферах надання послуг (7 956 суб’єктів господарювання або 53,9 %) та торгівлі (5 194 суб’єкти господарювання або 35,2 %). Виробничою діяльністю зайнято 10,9 % суб’єктів господарювання (1 617 суб’єктів господарювання).

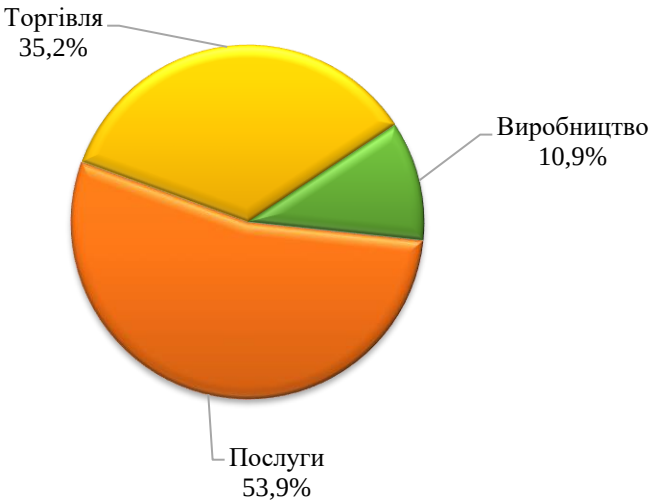


Рис. 13. Структура діяльності суб'єктів господарювання МСП

Промисловість міста представлена підприємствами харчової, легкої, хімічної, целюлозно-паперової, поліграфічної промисловості, машинобудівними підприємствами та підприємствами з оброблення металу, виробництвом будматеріалів, виробів з деревини, підприємствами енергетики та водопостачання, а також іншими підприємствами.

Станом на 01.10.2026 за даними Головного управління ДПС у Чернігівській області найбільша кількість суб'єктів господарювання – юридичних осіб здійснювала господарську діяльність у галузі переробної промисловості – 1 171 підприємство, зокрема:

- 226 підприємств – виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність;
- 131 підприємство – виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів;
- 127 підприємств – текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів;
- 123 підприємств – металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування;
- 123 підприємств – виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції;
- 82 підприємства – машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування;
- 53 підприємств – виробництво хімічних речовин і хімічної продукції;
- 3 підприємства – виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення тощо.

Найбільшими промисловими підприємства м. Чернігова в галузі переробної промисловості є: ТОВ «Чернігівський автозавод», ТОВ «Фабрика Здорово», ТОВ «Сівертекс», ТОВ «Альтеп.КОМ», ТОВ «Швейна фабрика «Галант», ТОВ «Деревообробний комбінат «Сіхе Україна», ТОВ «БТ Технолоджіс», ТОВ «Аметист», АТ «Будіндустрія», ПВТП «Джі-Ен-Ел», ТОВ «Коллар компані» тощо.

Також серед промислових підприємств 46 працюють в галузі постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Серед них ТОВ «Енера Чернігів», АТ «Чернігівобленерго», КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради, АТ «Облтеплокомуненерго» тощо.

У галузі водопостачання, водовідведення, поводження з відходами працюють 55 підприємств: КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради, КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради, ТОВ «Регіон Рівер», ТОВ «Сервісне зберігання ЛТД» тощо.

Крім того, 27 підприємств працюють в галузі добувної промисловості і розроблення кар'єрів, зокрема ДП «Чернігівторф», ТОВ «ДП Чернігів екоінвест», ТОВ «Північ будресурс» тощо.

Обсяги реалізованої продукції (робіт, послуг) підприємствами міста протягом січня-вересня 2026 року становили 17 600,31 млн грн. Найбільше промислової продукції у місті виробляють підприємства переробної промисловості.

Надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади за січень-вересень 2026 року від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва склали 1 222,6 млн грн.

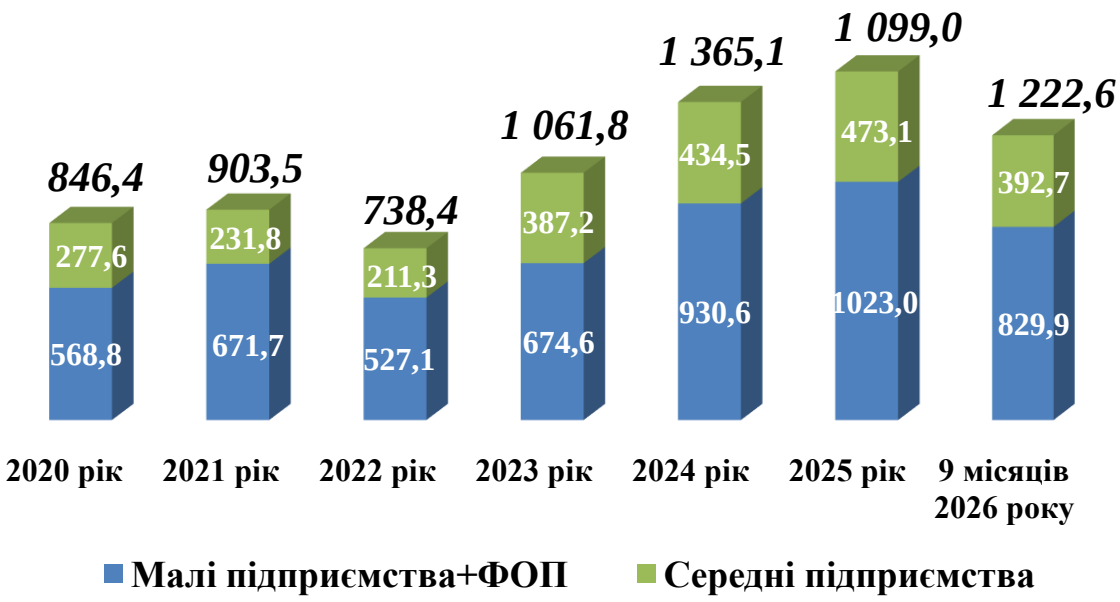


Рис. 14. Надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади за результатами діяльності суб`єктів малого та середнього підприємництва, млн грн

Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на середніх підприємствах міста за І півріччя 2026 року за розрахунками Головного управління ДПС у Чернігівській області склала 23 416 грн, що на 10,6 % більше, ніж у 2025 році (21 184 грн). Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на малих підприємствах міста склала 19 727 грн, що на 8,8 % більше, ніж у 2025 році (18 127 грн).

Для порівняння середня заробітна плата працівників комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради (з урахуванням КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради) у 2023 році становила 15 447 грн, в 2024 році – 18 895 грн, в 2025 році – 21 589 грн, в І півріччі 2026 року – 25 930 грн.

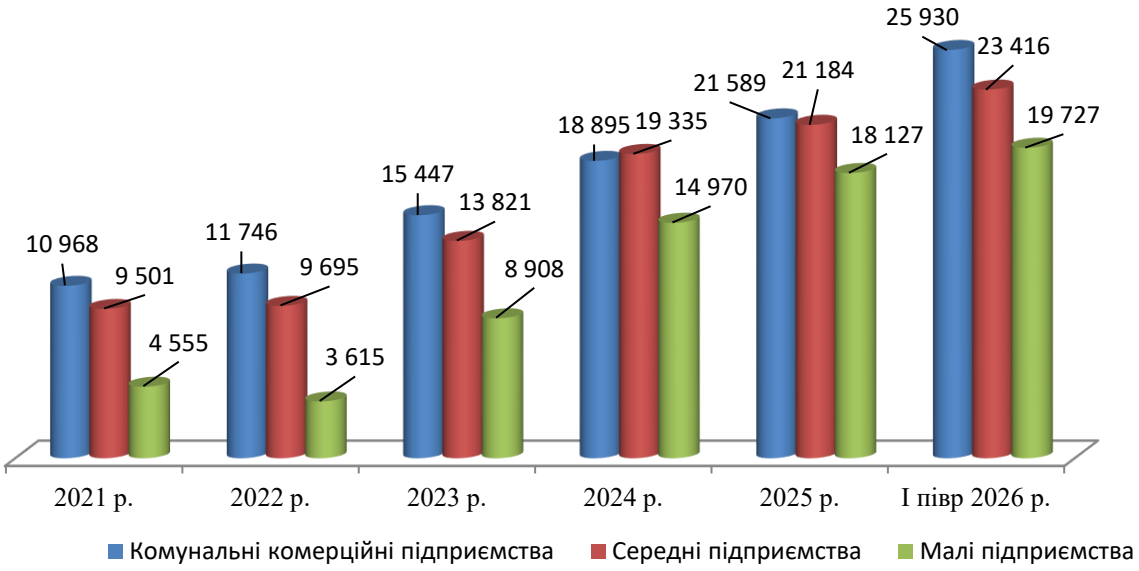


Рис. 15. Середньомісячна заробітна плата, грн

У січні-червні 2026 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом залишився практично на тому самому рівні, в порівнянні з аналогічним періодом 2025 року. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом міста Чернігова за І півріччя 2026 року склав 11 526,8 тис. пасажирів (з них 4 750,3 пасажири пільгових категорій), що становить 106,7 % у порівнянні до такого ж періоду 2025 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Загальні обсяги пасажирських перевезень здійснені комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року склали 8 224,3 тис. пасажирів.

Пасажирів пільгових категорій перевезено 3 443,2 тис. осіб, що становить 105,4% у порівнянні до такого ж періоду 2025 року (без урахування пільгових категорій пасажирів)

Станом на 01 вересня 2026 року в місті функціонувало 52 заклади дошкільної освіти (далі – ЗДО). В вересні 2026 року було ліквідовано 3 заклади дошкільної освіти, що раніше не відновили свою діяльність, рішенням міської ради від 18.09.2026 № 50/VIII-8 «Про ліквідацію Чернігівського дошкільного навчального закладу № 7 Чернігівської міської ради Чернігівської області», від 18.09.2026 № 50/VIII-9 «Про ліквідацію Чернігівського дошкільного навчального закладу № 34 «Ромашка» Чернігівської міської ради Чернігівської

області» та від 18.09.2026 № 50/VIII-10 «Про ліквідацію Чернігівського дошкільного навчального закладу № 56 Чернігівської міської ради Чернігівської області».

Станом на 01 вересня 2026 року 42 заклади дошкільної освіти відновили діяльність, контингент становить 5 713 дітей.

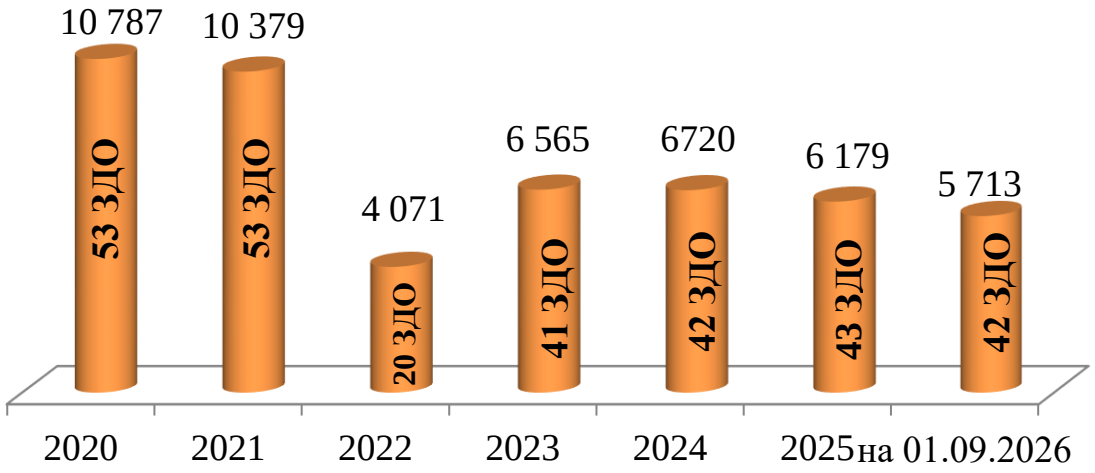


Рис. 16. Кількість здобувачів дошкільної освіти в освітніх закладах міської ради, осіб

У мережі закладів освіти функціонує 31 заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності (далі – ЗЗСО). З 01 вересня 2026 року 30 закладів розпочали роботу в очному режимі, 1 – у дистанційному через відсутність найпростішого укриття.

У 2026/2027 навчальному році у 31 закладі загальної середньої освіти комунальної форми власності розпочали навчання 23 491 учень (на 6,2 % менше, ніж у 2025/2026 навчальному році), з них першокласників – 1 560 учнів.

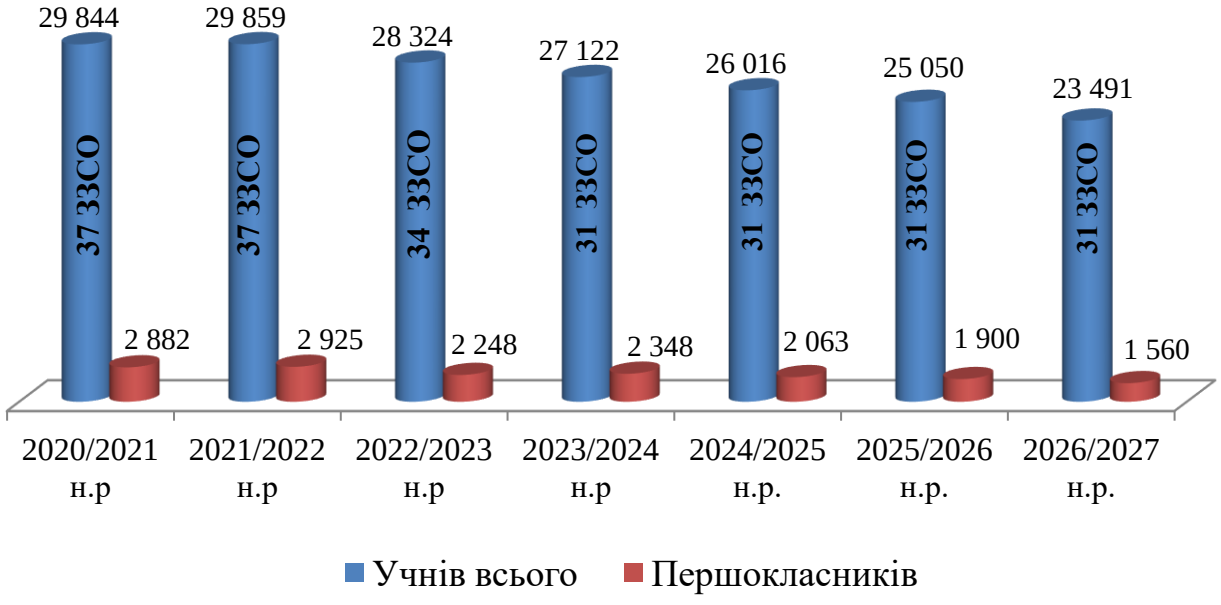


Рис. 17. Кількість здобувачів загальної середньої освіти в освітніх закладах міської ради, осіб

1.2. Проблемні питання територіальної громади та реалізовані заходи

Основними проблемними питаннями у відновленні та економічному і соціальному розвитку Чернігівської міської територіальної громади є:

- нестабільна безпекова ситуація через наближеність до кордонів з країнами-агресорами;
- демографічна криза – зменшення кількості, як за рахунок природного, так і механічного руху населення, дисбаланс за віковою структурою наявного населення міста;
- відтік трудових ресурсів через міграцію, а також мобілізація військовозобов'язаних працівників, значний кадровий дефіцит;
- обмеження постачання електроенергії;
- підвищені ризики втрат цивільного населення, руйнувань об'єктів критичної, соціальної інфраструктури, житлового фонду;
- суттєвий рівень пошкоджень наявних у місті об'єктів соціальної, критичної інфраструктури, житлового фонду, зокрема, приватної забудови, та, відповідно, необхідність відновлення цих об'єктів;
- припинення та / або скорочення діяльності частини суб'єктів господарювання міста через знищення або пошкодження виробничих потужностей внаслідок російської військової агресії, ресурсні проблеми, а також відсутність дієвих механізмів відшкодування суб'єктам господарювання понесених втрат;
- порушення логістичних ланцюгів та втрата традиційних ринків збуту;
- кадровий дефіцит працівників у закладах освіти;
- забезпечення адаптації внутрішньо переміщених осіб, включаючи необхідність допомоги у забезпеченні житлових, фінансових, соціальних та інших потреб;
- незадовільний технічний стан об'єктів інфраструктури, які потребують відновлення, модернізації та реконструкції, в тому числі кабельного господарства та тягових підстанцій для забезпечення тролейбусного руху;
- потреба в оновленні рухомого складу, спеціального транспорту і технологічного обладнання для обслуговування інфраструктури;
- ризики переривання роботи диспетчерських, інформаційних і телекомунікаційних систем в умовах аварій, пошкоджень інфраструктури та тривалих відключень електроенергії;
- жорстка конкуренція в залученні інвестицій на національному та міжнародному рівні.

На вирішення цих та інших проблем спрямовані основні завдання та заходи цільових бюджетних програм та програм економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади.

Інформація щодо реалізованих заходів у сферах життєдіяльності міста у поточному році.

Безпека та цивільний захист населення:

З метою забезпечення заходів безпеки та захисту населення Чернігівської міської територіальної громади та територіальної оборони у 2025 році діють такі міські цільові програми:

✓ Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2027 роки у новій редакції.

Виконання визначених Програмою заходів сприяло набуттю мешканцями м. Чернігова готовності та здатності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

На реалізацію Програми за І півріччя 2026 року з бюджету Чернігівської міської територіальної громади було виділено 130,5 млн грн.

У межах виконання заходів даної Програми в І півріччі 2026 року було проведено:

- пуско-налагоджувальні роботи двох об'єктів реконструкції існуючих бойлерної та центрального теплового пункту зі встановленням блочно-модульних котелень як резервного живлення;
- будівництво фортифікаційних споруд (облаштування спостережних пунктів, захисних споруд, вогневих позицій).

✓ Програма шефської допомоги військовим частинам, установам та організаціям Збройних Сил України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства юстиції України, Державної спеціальної служби транспорту та Державної прикордонної служби України на 2025 – 2027 роки (зі змінами та доповненнями).

Програма розроблена з метою піднесення престижу військової служби, сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності держави, розв'язання соціально-побутових проблем, задоволення культурних і духовних потреб військовослужбовців, налагодження ефективного цивільно-військового співробітництва.

На реалізацію Програми протягом І півріччя 2026 року з бюджету Чернігівської міської територіальної громади було виділено 153,2 млн грн.

✓ Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2026-2027 роки.

Програма розроблена з метою:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- протидії злочинності;
- усунення передумов для вчинення правопорушень і забезпечення конституційних прав та свобод людини на основі чітко визначених пріоритетів,

поступового нарощування у цій справі зусиль правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування та громадськості;

- удосконалення методів організації роботи і шляхів запобігання вчиненню правопорушень;

- активізації роботи щодо профілактики рецидивної злочинності;

- покращення роботи з протидії наркозлочинності, профілактики дитячої бездоглядності, злочинного впливу на неповнолітніх у молодіжному середовищі та в сім'ях;

- дієвої протидії злочинності серед неповнолітніх, у тому числі рецидивної;

- підвищення координуючої ролі органів місцевого самоврядування в розв'язанні проблем боротьби зі злочинністю та її негативними наслідками;

- піднесення престижу Національної поліції України.

На реалізацію Програми за І півріччя 2026 року було виділено з бюджету Чернігівської міської територіальної громади 19,9 млн грн.

Також, у І півріччі 2026 року виготовлено проєктно-кошторисну документацію з капітального ремонту пункту управління керівника міської ланки Чернігівської територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області.

Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища:

За підсумками І півріччя 2026 року виконані наступні роботи, спрямовані на задоволення потреб населення у наданні житлово-комунальних послуг належної якості, розвиток інфраструктури міста, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автомагістралями, підтримання та покращання екологічної ситуації на території міста, тощо:

1. Будівництво, капітальний ремонт та реконструкція інфраструктурних об'єктів житлово-комунального господарства на території міста:

- розробляється проєктна документація на розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові;

- під розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові викуплено 2 земельні паї загальною площею 2,63 га.

2. Проведення поточного ремонту, в тому числі аварійно-відновлювальних робіт, об'єктів вулично-дорожньої мережі, тротуарів, штучних споруд та інших елементів дорожнього покриття, внутрішньодворових проїздів:

- на 41 вулиці міста відновлене дорожнє покриття загальною площею 5,4 тис. м^2, у тому числі: доріг – 5,29 тис. м^2, тротуарів – 0,11 тис. м^2).

3. Благоустрій озеленених територій м. Чернігова:

- висаджено 103 дерева, 461 кущ та 116 пог. м живої огорожі;

- улаштовано квітників багаторічних та однолітників загальною площею 2 393,0 м^2;

- знесено 500 окремих засохлих та пошкоджених дерев по місту та на прибудинкових територіях;

- кроновано 38 дерев, тощо.

4. Утримання та технічне обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху:

- проведено місячне, квартальне, піврічне і річне технічне обслуговування 69 світлофорних об'єктів;

- замінено 5 дорожніх контролерів та 6 кнопок виклику світлофорів на світлофорних об'єктах;

- встановлено 11 пристроїв резервного живлення на світлофорних об'єктах;

- замінено 16 пішохідних та 20 транспортних світлофорів;

- встановлено 166 дорожніх знаків;

- виконано роботи з виявлення 14 місць та 7 ділянок концентрації ДТП;

- поновлено 22,13 км повздовжньої та 6 100 м^2 поперечної дорожньої розмітки.

5. Утримання очисних споруд та зливової каналізації:

- очищено 15,9 км колекторів зливової каналізації гідродинамічними установками;

- очищено 2,15 км водовідвідних канав, 4,34 км залізобетонних лотків та 0,5 км каналізаційних колекторів вручну;

- очищено 400 зливоприймальних колодязів від мулу та сміття та 298 оглядових колодязів, тощо.

6. Утримання та технічне обслуговування мереж зовнішнього освітлення міста:

- відремонтовано 794 світильники;

- встановлено 104 світильники та замінено 504 лампи;

- замінено 10,6 км повітряних ліній;

- замінено 34 термінали виконавчих пунктів систем управління мереж зовнішнього освітлення.

7. Технічне обслуговування системи відеоспостереження вулиць міста Чернігова та технічний супровід роботи віртуальної мережі (441 камери відеоспостереження, 91 комутаційної шафи, 51 контролеру віддаленого контролю, керування та оповіщення, серверів, тощо).

8. Утримання 3-х підземних переходів.

9. Поточний ремонт та утримання 5 громадських вбиральнь.

10. Утримання 12-ти місць поховань.

11. Доставка в морг померлих і загиблих безрідних громадян та з моргу до кладовища померлих і загиблих самотніх громадян, осіб без певного місця проживання, а також невпізнанних трупів, знайдених у межах міста (усього доставлено 1 170 померлих громадян).

12. Захоронення 22 невідомих безрідних людей.

13. Забезпечення охорони тваринного світу, регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у місті Чернігові (утримання пункту тимчасового утримання тварин):

- стерилізовано 312 тварин (108 собак та 204 коти) з перетримкою на території пункту тимчасового утримання тварин;

- ревакциновано 600 безпритульних тварин.

14. Надання інших послуг з благоустрою міста Чернігова.

Унаслідок російської збройної агресії у місті Чернігові, шляхом нанесення ракетних та бомбових ударів було завдано значної шкоди об'єктам критичної інфраструктури і функціонування систем життєзабезпечення міста.

У І півріччі 2026 року було продовжено реалізацію заходів, спрямованих на ліквідацію наслідків російської військової агресії та забезпечення належного функціонування зазначених об'єктів, зокрема, протягом І півріччя 2026 року були виконані наступні заходи:

- проведено обстеження технічного стану 3 житлових будинків міста, пошкоджених унаслідок ракетного удару зі сторони країни-агресора російської федерації.

- розроблено проєктну документацію на проведення аварійно-відновлювальних робіт в 5-ти житлових будинках міста, пошкоджених внаслідок російської збройної агресії.

Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом:

Протягом січня-червня 2026 року комісією щодо розгляду заяв на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб виконавчим комітетом Чернігівської міської ради призначено грошову компенсацію у новому розмірі за належні для отримання жилі приміщення 33 сім'ям осіб з інвалідністю, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні до 01 червня 2018 року заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період їх здійснення, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» до фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, включено 129 кімнат у гуртожитках освітніх закладів та 124 житлові приміщення розташовані в модульному містечку.

Станом на 01.07.2026 в м. Чернігові зафіксовано пошкодження внаслідок військових дій 3 650 приватних житлових будинків, садових і дачних будинків, серед них:

- 2 115 од. – підлягають відновленню в рамках поточного ремонту (незначно пошкоджені);

- 986 од. – підлягають відновленню в рамках капітального ремонту, реконструкції (значно пошкоджені);

- 549 од. – не підлягають відновленню (повністю зруйновані).

У І півріччі 2026 року рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 11.06.2026 № 310 «Про погодження продовження терміну дії на 2027 рік Програми містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024 – 2026 роки та викладення її у новій редакції» було погоджено продовження терміну дії на 2027 рік Програми містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024 – 2026 роки та викладено її у новій редакції. Метою даної програми є приведення діючої містобудівної документації м. Чернігова у відповідність до вимог чинного законодавства у сфері містобудівної діяльності та розроблення нової містобудівної документації, вирішення нагальних питань містобудівного розвитку міста. У 2026 році відповідно до програми містобудівної діяльності реалізовано складання аналітичного звіту за результатами проведення містобудівного моніторингу Генерального плану м. Чернігова.

Також у І півріччі 2026 року велись роботи з будівництва багатоквартирних житлових будинків соціального призначення та дошкільного навчального закладу в другому мікрорайоні житлового району «Масани» у м. Чернігові, а саме з будівництва зовнішніх інженерних мереж теплопостачання, водопостачання та водовідведення.

Підприємництво та надання адміністративних послуг:

Розпорядженням міського голови від 09.03.2023 № 42-р (зі змінами) було створено комісію з обстеження будівель та споруд, які належать суб’єктам господарювання, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Комісія проводить комісійне обстеження пошкоджених будівель та споруд за зверненнями (заявами) суб’єктів господарювання та забезпечує внесення інформації про пошкоджені будівлі та споруди згідно зі складеними актами про комісійне обстеження пошкоджених об’єктів нерухомості до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Так, станом на 01.07.2026 до Чернігівської міської ради звернулося 177 суб’єктів господарювання (з них 55 фізичних осіб-підприємців та 122 юридичні особи) щодо комісійного обстеження об’єктів, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації. За результатами обстежень об’єктів складено та занесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, 493 акти комісійного обстеження по 166 суб’єктах господарювання (53 по фізичних особах-підприємцях та 113 по юридичних особах), з них:

- 197 об’єктів мають категорію пошкоджень I.a «Наявні незначні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено до 20 %»;

- 76 об’єктів має категорію пошкоджень I.b «Наявні незначні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено на 21-40 %»;

- 183 об’єкти мають категорію пошкоджень II «Наявні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій (категорій відповідальності конструкцій А та Б), ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт щодо часткового демонтажу частин об’єкта або його окремих конструкцій, підсилення об’єкта або його окремих несучих та огороджувальних конструкцій пошкоджено на 41-80 %»;

- 37 об’єктів мають категорію пошкоджень III «Об’єкт непридатний для використання за цільовим призначенням, повністю втратив свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об’єкта (зруйновані об’єкти) пошкоджено на 81-100 %».

Відповідно до інформації, занесеної до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, суб’єкти господарювання звільняються від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об’єкти нерухомого майна, що постраждали внаслідок російської збройної агресії проти України.

У І півріччі 2026 року в межах заходу «Часткове відшкодування витрат підприємств м. Чернігова за участь у виставково-ярмаркових заходах», передбаченого Програмою підтримки малого та середнього підприємництва у місті Чернігові на 2026-2028 роки, затвердженою розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 14.11.2025 № 459 «Про затвердження Програми підтримки малого та середнього підприємництва у місті Чернігові на 2026-2028 роки», перераховано 100,0 тис. грн ТОВ «Інсайт.УА» за участь у виставково-ярмарковому заході «A+A 2025 Safety, Security and Health at Work Dusseldorf» що проходив 04-07 листопада 2025 року у місті Дюссельдорф, Німеччина та 88,78 тис. грн ТОВ «КЕТБЕНД» за участь у виставково-ярмарковому заході «Interzoo 2026», який проходив 12-15 травня 2026 року у м. Нюнберг, Німеччина.

На офіційному сайті Чернігівської міської ради за посиланням https://chernigiv-rada.gov.ua/business-guide/ з періодичною актуалізацією оприлюднюється для ознайомлення інформація щодо кредитних та грантових програм, у тому числі за участі міжнародних партнерів, до яких можуть долучитись представники бізнесу м. Чернігова. Наразі інформаційний блок «Business guide від Чернігівської міської ради», розміщений за цим посиланням, містить відомості щодо 43 кредитних, грантових програм та програм підтримки.

Загальна кількість адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг м. Чернігова (далі – Центр) складає 373, зокрема у сферах пенсійного забезпечення, підтримки ветеранів війни та членів їх сімей, соціального захисту населення, податкових питань та інших напрямів взаємодії громадян з органами державної влади. З урахуванням інших адміністративних послуг, надання яких передбачено законодавством та рішеннями органів місцевого самоврядування, через Центр надаватиметься 401 адміністративна послуга.

Протягом І півріччя 2026 року до Центру надійшло 187 065 звернень, в тому числі: 70 275 заяв, 50 832 суб'єкти звернулись за консультаціями та 65 958 суб'єктів – за видачою документів.

З урахуванням особливостей режиму воєнного стану проводиться постійна робота щодо актуального функціонування та інформаційного наповнення Порталу адміністративних послуг м. Чернігова https://www.admincher.gov.ua; удосконалення серверної програми АСКОД та захисту локальної мережі від зовнішніх загроз; запровадження спрощеного механізму обміну інформацією; застосування електронного документообігу в сфері надання адміністративних послуг; впровадження сучасних електронних сервісів, що дозволяє проводити онлайн-реєстрацію в електронній черзі, отримувати консультації з питань надання адміністративних послуг в режимі онлайн, проводити онлайн-обмін інформацією з суб'єктами надання адміністративних послуг тощо.

З метою спрощення отримання державних послуг, надання інформаційної та консультаційної підтримки суб'єктам підприємництва на Порталі розміщені посилання на платформи: Гід з державних послуг https://guide.diia.gov.ua/ та Дія.Бізнес https://business.diia.gov.ua/.

На офіційному порталі Центру www.admincher.gov.ua реалізовано можливість зворотного зв'язку в режимі реального часу через чат-бота, який оперативно відповідає на питання відвідувачів та допомагає їм у вирішенні адміністративних питань.

Використання інформаційно-консультативних сервісів чат-боту в Telegram та чату на основі Fecebook забезпечує взаємодію та зворотній зв'язок із заявниками шляхом надання інформації, консультування та підтримки в електронному форматі.

Станом на 01.07.2026 рейтинг Центра на ресурсі «ДІЯ» становить 9,97 балів з 10 можливих при кількості відгуків 19 831, на ресурсі Google – 4,9 з 5,0 можливих при кількості відгуків 2 951.

У квітні 2026 року на базі підприємства КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради відкрито «Економічний хаб» у межах реалізації проєкту «Життєздатність +: економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни».

Метою діяльності «Економічного хабу» є створення умов для економічної адаптації, професійної реалізації та підвищення рівня самозайнятості ветеранів

війни та внутрішньо переміщених осіб шляхом підтримки підприємницьких ініціатив, сприяння створенню нових робочих місць та інтеграції зазначених категорій населення в місцеву економіку.

За період роботи «Економічного хабу» у квітні-липні 2026 року проведено 20 заходів, спрямованих на розвиток підприємницьких, професійних та економічних можливостей ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб.

Міжнародні відносини та інвестиції:

У І півріччі 2026 року у сфері міжнародних відносин реалізовано ряд економічних, соціальних, гуманітарних та культурних проєктів спільно з містами-партнерами та міжнародними, громадськими, благодійними організаціями.

У І півріччі 2026 року м. Чернігів продовжувало співпрацювати з вже існуючими містами-побратимами в різних напрямках. Зокрема було реалізовано проєкт GIZ «Improvement of civil protection and reconstruction with municipal partnerships in Ukraine», що виконувався містом побратимом Аахеном (Німеччина), в рамках якого Чернігівській громаді було передано реабілітаційне обладнання для КНП «Чернігівська міська лікарня №2» Чернігівської міської ради. У червні 2026 року представники міста Огре (Латвія) відвідали Чернігів та зустрілись з керівництвом Чернігівської міської територіальної громади.

Протягом І півріччя 2026 року продовжилась реалізація проєкту «Життєздатність+: Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни», що реалізовується Міжнародною організацією з міграції. В рамках проєкту було завершено ремонтні роботи в бізнес хабі, продовжувалася діяльність по реалізації проєктів економічної інфраструктури. Реалізовано соціальну ініціативу з облаштування спортивної зали КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради.

Також продовжувалась реалізація проєкту Sun4Ukraine, що передбачає створення Плану кліматичної нейтральності до 2050 року.

У травні 2026 року Чернігівська міська територіальна громада брала участь у Щорічній зустрічі Davos Baukultur Alliance, де громаду було оголошено учасником міжнародної ініціативи «Pioneering Places» від Davos Baukultur Alliance − глобальної платформи у сфері сталого міського розвитку, що працює у партнерстві зі World Economic Forum.

Протягом січня-червня 2026 року продовжилась реалізація проєкту екстреного відновлення та реконструкції, що виконується Урядом Японії через Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA). В рамках реалізації проєкту виконавчим комітетом Чернігівської міської ради було отримано 15 одиниць важкої комунальної техніки, яку було спрямовано на потреби громади. Також Чернігівська міська територіальна громада долучена до реалізації наступної фази проєкту, ведеться комунікація з японськими партнерами щодо отримання додаткових одиниць комунальної техніки.

У І півріччі 2026 року словацькими та німецькими партнерами було передано Чернігівській міській територіальній громаді 39 генераторів, 2

зарядних станцій EcoFlow, 7 систем накопичення енергії, а також 5 комплектів обладнання для сонячних електростанцій (загальною потужністю 190 кВт).

За фінансування Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) у І півріччі 2026 року почалася реалізація пілотного проєкту з комплексної термомодернізації багатоквартирних будинків.

За І півріччя 2026 року місто Чернігів відвідало ряд урядових іноземних делегацій:

- делегація з Посольства Китайської Народної Республіки в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Китайської Народної Республіки в Україні Ма Шенкун;
- делегація з Посольства Королівства Данії в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Данії в Україні Томас Лунд-Соренсен;
- делегація з Посольства Королівства Швеції в Україні та представників програми «Фонд «Партнерство за сильну Україну»;
- делегація з Фінляндської Республіки на чолі з заступником державного секретаря Міністерства закордонних справ Фінляндії Пасі Хеллман;
- делегація з міста-побратима Огре, Латвія.

Окрім високопосадовців європейських країн, місто Чернігів відвідала велика кількість міжнародних неурядових, громадських, благодійних організацій. Серед них були представлені такі організації як: «Peace Winds Japan», словацька організації ADRA, німецько-український благодійний фонд «Синьо-жовтий хрест», компанії ITAD та інші.

Енергетична стійкість міста:

В умовах значної нестабільності у роботі енергосистеми та необхідності відновлення об’єктів критичної інфраструктури, що зазнали руйнувань, продовжувалась робота щодо реалізації енергоефективних проєктів та впровадження енергоощадних заходів в бюджетній сфері міста.

З метою функціонування в умовах обмеження/відсутності електропостачання об’єкти критичної інфраструктури станом на 01.07.2026 забезпечені альтернативними джерелами енергії (електричні генератори бензинового та дизельного типу дії). Всього встановлено 1 141 електрогенератор, з яких в закладах освіти 146 одиниць, охорони здоров’я 44 одиниці, об’єктах теплопостачання і водозабезпечення 172 одиниці та житлово-комунальній сфері і адміністративних будівлях 779 одиниць.

Разом з тим, здійснювалось виконання капітальних та поточних ремонтів, які включають в себе заходи з енергоефективності в закладах загальної середньої освіти, зокрема: у межах партнерських проєктів ACTED здійснювався ремонт укриття ЗЗСО № 24, а за допомогою SAVED – ремонт укриття ЗЗСО № 20; завдяки благодійній організації «Янголи свободи» в ЗДО № 57 здійснювався ремонт укриття, а в ЗДО № 73 – ремонт вентиляції в укритті.

Під час підготовки укриттів закладів освіти до нового навчального року було проведено поточні ремонтні роботи, а також залучено допомогу, що

включала обладнання для укриттів, засоби альтернативного електроживлення та обладнання для забезпечення освітнього процесу.

Також за допомогою ЮНІСЕФ у 28 закладах загальної середньої освіти та 41 закладу дошкільної освіти здійснювалися заходи з енергозбереження, зокрема заміна вікон та дверей, ремонт системи опалення, встановлення інверторів, а також облаштування вентиляції в укриттях гімназій № 14 та № 20. Окрім цього, завершено капітальний ремонт харчоблоку із заміною технологічного обладнання у Чернігівському ліцеї № 1.

Також продовжилась робота щодо забезпечення раціонального та ефективного споживання енергоносіїв, контролю та моніторингу за їх використанням, а також дотриманням встановлених граничних норм використання енергоресурсів бюджетними установами міста.

За підсумками І півріччя 2026 року використання енергетичних ресурсів закладами, установами та організаціями, що утримуються за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади, відбувалося у межах встановлених граничних норм споживання енергоносіїв на поточний рік.

Управління об’єктами комунальної власності та земельні відносини:

У І півріччі 2026 року надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від приватизації відсутні, оскільки рішенням Чернігівської міської ради від 02.05.2026 № 47/VIII-11 затверджений Перелік об’єктів комунальної власності Чернігівської міської територіальної громади, що підлягають приватизації у 2026 році, до якого включено 1 об’єкт який підлягає приватизації шляхом продажу на аукціоні в електронній формі. Протягом червня 2026 року проводилась робота з інвентаризації та незалежної оцінки по об’єкту приватизації.

Протягом І півріччя 2026 року укладено 112 договорів оренди, з них один договір оренди єдиного майнового комплексу, який забезпечує теплопостачання частини міста.

Сума надходжень за січень-червень 2026 року від орендної плати до бюджету Чернігівської міської територіальної громади складає 4 865,6 тис. грн, що становить 34,1 % від планового показника 14 280,0 тис. грн. У тому числі: за єдиний майновий комплекс – 2 294,7 тис. грн (19,1 % від планового показника – 12 000,0 тис. грн), за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 2 570,9 тис. грн (з них 290,9 тис. грн – залишок коштів за 2025 рік, який залишився на рахунку фонду комунального майна Чернігівської міської ради на 01.01.2026) (112,8 % від планового показника – 2 280,0 тис. грн).

Очікуються надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від оренди комунального майна у 2026 році в сумі 28 560,0 тис. грн, у тому числі за єдиний майновий комплекс – 24 000,0 тис. грн, за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 4 560,0 тис. грн.

На підставі виданих фондом комунального майна Чернігівської міської ради дозволів комунальним підприємствам і бюджетним установам укладено 351 договір оренди (відповідно: освіта – 181, заклади охорони здоров’я – 112,

культура – 8, комунальні підприємства – 24 та комунальні установи – 26). Кошти від орендної плати за цими договорам оренди залишаються у розпорядженні комунальних підприємств (поповнення обігових коштів) та бюджетних установ.

Фондом комунального майна Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року оголошено 16 електронних аукціонів про передачу в оренду нерухомого майна комунальної власності територіальної громади міста Чернігова: 6 електронних аукціонів, 5 електронних аукціонів із зниженням стартової орендної плати на 50 відсотків, 4 електронні аукціони за методом покрокового зниження стартової орендної плати та подальшого подання цінових пропозицій, 1 електронний аукціон на продовження діючого договору оренди. За результатами проведених аукціонів, укладено 3 нові договори оренди.

Також укладено 5 додаткових угод на продовження договорів оренди без проведення аукціону та 1 додаткову угоду про внесення змін до договору оренди.

Станом на 01.07.2026 фондом комунального майна Чернігівської міської ради погоджено: 21 новий договір оренди, 10 додаткових угод про внесення змін до договорів оренди.

Управлінням земельних ресурсів Чернігівської міської ради, від імені Чернігівської міської ради, було укладено 390 договорів оренди землі та 37 додаткових угод до них.

Протягом січня-липня 2026 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 4 314,4 тис. грн за результатами проведеної роботи щодо визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам порушниками земельного законодавства.

Транспорт і зв’язок:

Автомобільні пасажирські перевезення у місті забезпечують такі приватні перевізники – ПраТ «Таксосервіс», ТОВ «Тревел експрес» та ДП «Пассервіс» ВАТ «Чернігівавтосервіс». Перевезення здійснюються автобусами середньої та великої пасажиромісткості, що є комфортними для пасажирів, відповідають стандарту екологічності Євро-5 або Євро-6 і більшість з яких (97 %) пристосовані для перевезення маломобільних груп населення.

Пасажирські перевезення електротранспортом забезпечуються комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради. Щоденно на маршрути в середньому виходить 60 одиниць рухомого складу електротранспорту.

У м. Чернігові діють Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 43, та Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців Чернігівської міської територіальної громади) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської

військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 42.

Дані Програми містять перелік найбільш соціально незахищених окремих категорій пасажирів, за перевезення яких у міському пасажирському і приміському залізничному транспорті здійснюються компенсаційні відшкодування перевізникам за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Компенсація перевізникам за перевезення пасажирів пільгових категорій протягом січня-червня 2026 року склала:

- електротранспортом – 26 648,164 тис. грн;
- автотранспортом – 16 400,0 тис. грн;
- залізницею – 260,0 тис. грн.

Протягом І півріччя 2026 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом залишився практично на тому самому рівні, в порівнянні з аналогічним періодом 2025 року. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом міста Чернігова у січні-червні 2026 року склав 11 526,8 тис. пасажирів (з них 4 750,3 пасажири пільгових категорій), що становить 106,7 % у порівнянні до такого ж періоду 2025 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Загальні обсяги пасажирських перевезень здійснені комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року, склали 8 224,3 тис. пасажирів. Пасажирів пільгових категорій перевезено 3 443,2 тис. осіб, що становить 105,4% у порівнянні до такого ж періоду 2025 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Також у м. Чернігові діє Програма розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 11.02.2025 № 15. За І півріччя 2026 року підприємствам-перевізникам сплачено за транспортну роботу 54,9 млн грн, пробіг транспортних засобів склав 3 043 947,9 км.

Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика:

З метою виявлення бездоглядних та безпритульних дітей, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, працівниками управління (служби) у справах дітей Чернігівської міської ради у І півріччі 2026 року проведено 48 рейдів, за результатами яких 14 дітей поставлено на облік, як таких, які опинилися у складних життєвих обставинах, 1 дитину, відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради вилучено з родини через загрозу її життю та здоров'ю. З 63 дітьми проведено бесіди щодо правил поведінки в громадських місцях, особливо під час повітряних тривог. Обстежено 180 сімей, попереджено 230 батьків щодо відповідальності за неналежне виконання батьківських обов'язків.

Протягом І півріччя 2026 року управлінням у справах дітей підготовлено 4 позовні заяви щодо позбавлення батьківських прав, відібрання дітей, без позбалення батьківських прав.

За січень-червень 2026 року на первинний облік в управлінні у справах дітей поставлено 18 дітей з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них: 8 дітей влаштовано під опіку, 3 дитини перебували в патронатних сім'ях, 3 дитини перебували в сім'ях родичів, 3 дитини на час набуття статусу перебували в державних професійно-технічних навчальних закладах, 1 дитина перебувала в пологовому будинку. Всього на первинному обліку в управлінні перебуває 354 дитини з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 315 дітей виховуються в сім'ях, 27 перебувають у державних дитячих закладах, 10 перебувають на тимчасовому влаштуванні (6 в сім'ях родичів, 5 в патронатних сім'ях, 1 в пологовому будинку). Сімейними формами виховання охоплено 89 % дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

У місті обліковано 4 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховується 24 дитини і 2 повнолітні особи та 15 прийомних сімей, в яких виховується 18 прийомних дітей і 5 повнолітніх осіб. Два дитячих будинки сімейного типу та три прийомні сім'ї з дітьми тимчасово перебувають за кордоном.

У І півріччі 2026 року 2 сім'ї, що перебували на обліку як кандидати в усиновлювачі, що мешкають на території міста, усиновили 2 дітей. На обліку, як кандидати в усиновлювачі, станом на 01.07.2026 перебувало 3 сім'ї.

Управлінням у справах дітей щоквартально проводиться моніторинг стану забезпечення житлових, майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, постановки їх на квартирний облік. Так, станом на 01 липня 2026 року на квартирному обліку у Чернігівській міській раді перебувають 36 дітей віком від 16 до 18 років.

За І півріччя 2025 року управлінням у справах дітей було підготовлено 82 питання на засідання виконавчого комітету щодо надання дозволів на вчинення правочинів щодо майна, право власності чи право користування на яке мають діти.

Протягом січня-червня 2026 року виконавчим комітетом Чернігівської міської ради встановлено 1 885 статусів дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, загальна кількість дітей, яка має даний статус, становить 21 674.

Програмою молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки передбачено пільгове молодіжне кредитування з терміном погашення кредитів до 30 років. Учасниками програми можуть стати мешканці обласного центру віком до 35 років, які перебувають на квартирному обліку, тобто визнані такими, що потребують покращення житлових умов. У І півріччі 2026 року пільговий молодіжний кредит не отримувався.

У 2026 році продовжується робота з ґендерних питань шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону

України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Відбулися заходи з підтримки внутрішньо переміщених жінок та дітей, зустрічі з відомими українськими людьми, захід до Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітного періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

Зайнятість населення та ринок праці:

За відкритими даними, розміщеними на вебсайті Чернігівського обласного центру зайнятості у розділі «Аналітична та статистична інформація», у Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом І півріччя 2026 року отримував послуги 4 351 безробітний, з них мали статус безробітного 3 136 осіб.

Також, у звітному періоді 170 осіб проходили професійне навчання, 16 осіб отримали ваучери на навчання.

За підсумками І півріччя 2026 року Чернігівською філією Чернігівського обласного центру зайнятості 1 932 осіб скеровано до участі у суспільно-корисних роботах.

Протягом січня-червня 2026 року за рахунок реалізації компенсаційних програм для роботодавців працевлаштовано 1 315 осіб, з них 140 безробітних окремих категорій. Зокрема, робочими місцями забезпечено 34 внутрішньо переміщені особи з компенсацією роботодавцям витрат на оплату праці та 1 особу з інвалідністю (роботодавцям надано компенсацію витрат на облаштування їх робочого місця). У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяло участь 54 особи.

Відповідно до Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 року № 432, станом на 01.07.2026 послугу із професійної адаптації отримували 11 осіб.

Соціальний захист і соціальне забезпечення населення, у тому числі внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно:

Реалізація державної політики соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення залишається одним із важливіших напрямків роботи

департаменту соціальної політики Чернігівської міської ради. Значне місце в системі соціальної підтримки населення займають державні соціальні допомоги.

В Чернігівській міській територіальній громаді для забезпечення надання базових соціальних послуг, підтримки осіб та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, створені та функціонують 2 надавача соціальних послуг комунальної форми власності:

- Чернігівський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чернігівської міської ради, яким протягом І півріччя 2026 року надано соціальні послуги 5 595 особам, які перебували у складних життєвих обставинах, що на 205 осіб більше порівняно з аналогічним періодом минулого року;

- Чернігівський міський центр соціальних служб Чернігівської міської ради, у І півріччя 2026 року надано соціальні послуги 2 143 особам, які перебували у складних життєвих обставинах, що на 551 особу менше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

На території громади також надають соціальні послуги недержавні установи та організації, зокрема громадська організація «Чернігівський центр соціальної адаптації бездомних та безпритульних», громадська організація «Голос батьків», Чернігівська обласна організація УТОГ, громадська організація «Ветеранська спільнота України «Серцевір», громадська організація «Спілка Самаритян України Чернігівське Об'єднання», громадська організація «Горизонт-17», Чернігівська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадська організація «Чернігівська міська асоціація «Конкордія», благодійна організація «Чернігівське відділення благодійної організації «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», Чернігівська міська благодійна організація батьків і дітей інвалідів з дитинства «Логос» тощо.

З метою запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості, в рамках експериментального проєкту, в Чернігівській міській територіальній громаді на базі БО «Благодійний фонд «Карітас Чернігів» надається комплексна послуга з формування життєстійкості. Протягом І півріччя 2026 року 1 462 особи отримали дану послугу.

Станом на 01.07.2026 року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб по м. Чернігову перебувала 13 461 внутрішньо переміщена особа. Протягом січня-червня 2026 року на облік узято 1 265 осіб, що на 211 осіб більше, ніж за аналогічний період минулого року.

В Чернігівській міській територіальній громаді діє Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб Чернігівської міської територіальної громади на 2026 2028 роки (далі – Комплексна програма) затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 451. Головною метою Комплексної програми є сприяння подальшій інтеграції внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській міській територіальній громаді через створення сприятливих умов для реалізації конституційних прав та основоположних свобод, забезпеченні доступу до адміністративних, соціальних

та інших послуг, спрямованих на вирішення проблем, які виникають при вимушеному переміщенні.

На обслуговуванні у Чернігівському міському територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чернігівської міської ради станом на 01.07.2026 перебуває 70 внутрішньо переміщених осіб, у тому числі 27 осіб обслуговуються соціальними робітниками вдома.

У І півріччі 2026 року Чернігівським міським центром соціальних служб Чернігівської міської ради здійснено комплекс заходів щодо надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам, які проживають на території м. Чернігова. До центру звернулась 31 внутрішньо переміщена сім'я, яка отримала 95 соціальних послуг відповідно до потреб (консультування, інформування, посередництво).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 22.09.2025 № 1176 «Про затвердження Порядку надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території, та внесення змін до Порядку ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» та розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 12.01.2026 № 1 «Про організацію роботи з розгляду питань щодо надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території», з метою забезпечення прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території, шляхом надання допомоги для вирішення житлового питання рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 15.01.2026 № 22 утворено комісію з розгляду питань щодо надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території (далі – Комісія).

Станом на 01 липня 2026 року Комісією розглянуто 159 заяв, за результатами їх розгляду прийнято 119 рішень про надання допомоги, по 39 заявах прийнято рішення про відмову, стосовно 1 заяви направлено запит до Міністерства розвитку громад та територій України щодо надання роз'яснень, необхідних для прийняття остаточного рішення.

Департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради реалізуються програми підтримки мешканців міста, які постраждали внаслідок російської військової агресії.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії, з початку року звернулось 89 осіб, виплачено матеріальної допомоги на суму 879,1 тис. грн.

За наданням часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних

житлових будинках внаслідок російської військової агресії з початку року звернулось 8 осіб, виплачено компенсації на суму 99,9 тис. грн.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової, звернулась 481 особа, виплачено допомоги на суму 4 960,0 тис. грн.

В межах виконання Програми соціальної підтримки населення у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026 - 2028 роки, затвердженої розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 450, станом на 01 липня 2026 року виплачено:

- разової грошової допомоги особам, яким виповнюється 100 років – 2 особам на суму 5,2 тис. грн;
- допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого – 100 особам на суму 266,1 тис. грн;
- щомісячної матеріальної допомоги для покриття витрат на оплату житлово комунальних послуг членам сімей осіб, які загинули (пропали безвісті) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов'язку – 12 особам на суму 29,5 тис. грн;
- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі – 297 особам на суму 4 031,5 тис. грн;
- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі – 23 особам на суму 765,9 тис. грн.

Відповідно до Програми підтримки Захисників і Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки, затвердженої розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 562, з початку року виплачено адресну грошову підтримку:

- щомісячну матеріальну допомогу для покриття витрат на оплату житлово комунальних послуг членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, місце проживання яких зареєстроване у місті Чернігові, 956 сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на суму 2 823,5 тис. грн;
- одноразову матеріальну допомогу сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України 130 особам на суму 7 335,5 тис. грн та разову виплату компенсації за виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника 10 особам на суму 200,0 тис. грн;
- одноразову матеріальну допомогу військовозобов'язаним, які були призвані за мобілізацією на особливий період, місце проживання яких на момент мобілізації зареєстровано у місті Чернігові, 807 особам на суму 16 140,0 тис. грн.

У м. Чернігові також діє Програма забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність

України, на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 18.08.2025 № 335 (зі змінами). Грошову компенсацію на придбання житла у І півріччі 2026 року отримали 26 осіб на суму 69 200,5 тис. грн.

У Чернігівській міській територіальній громаді діє комунальне некомерційне підприємство «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради (далі – КНП ««Ветеранський простір»), діяльність якого спрямована на забезпечення доступу ветеранів війни, членів їхніх сімей та інших визначених законодавством категорій осіб до інформаційно-консультативних, соціальних, психологічних, фізкультурно оздоровчих і реабілітаційних послуг, а також на сприяння їхній адаптації та реінтеграції до цивільного життя.

Діяльність КНП «Ветеранський простір» протягом січня-червня 2026 року характеризувалася розширенням спектра послуг та заходів підтримки ветеранів війни, розвитком соціально-психологічного, фізкультурно-спортивного та економічного напрямів, посиленням безбар'єрності та створенням умов для комплексної адаптації та реінтеграції ветеранів до цивільного життя. З початку року фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб охоплено заходами з підтримки 677 осіб, зокрема:

- 69 ветеранів війни;
- 36 осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- 10 членів сімей ветеранів війни та демобілізованих осіб;
- 5 членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни;
- 6 членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;
- 31 член сімей осіб, які зникли безвісти за особливих обставин під час проходження військової служби;
- 2 оборонці України, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;
- 518 осіб отримали консультації поза межами соціального супроводу.

Станом на 01.07.2026 на супроводі перебувало 610 ветеранів війни та демобілізованих осіб. Упродовж січня-червня 2026 року фахівцями КНП «Ветеранський простір» проведено 3 403 заходи з їх підтримки.

Протягом І півріччя 2026 року КНП «Ветеранський простір» у співпраці з ГО ВСУ «Серцевір», Товариством Червоного Хреста України, майстрами народної творчості та іншими громадськими й благодійними організаціями організовано та проведено 153 групові заходи соціально-психологічного 5 спрямування учасниками яких стали 1 035 осіб.

На виконання Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради було створено комісію з розгляду питань

щодо надання компенсації за пошкоджені об’єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – комісія).

Станом на 01.07.2026 до комісії подано 3 517 заяв про пошкоджене майно та 857 заяв про знищене майно громадян міста Чернігова. За поданими заявами наразі складено 3 203 акта комісійного обстеження та заповнено 2 860 чек-листів.

Загальна сума нарахованої компенсації за пошкоджені та знищені об’єкти нерухомості станом на 01.07.2026 складає 1 023,2 млн грн, комісією винесено 5 227 рішень, з яких 2 920 рішень про надання компенсації на відновлення пошкодженого об’єкта, 1 370 рішень про відмову, 472 рішення про призупинення розгляду рішення та 465 рішень про поновлення розгляду заяви.

Охорона здоров’я:

Мережа закладів охорони здоров’я Чернігівської міської ради складається з трьох міських лікарень та пологового будинку, двох поліклінік (КНП «Сімейна поліклініка» Чернігівської міської ради та КНП «Міська стоматологічна поліклініка» Чернігівської міської ради) та двох центрів первинної медико-санітарної допомоги, що відповідає потребам населення і існуючим нормативам.

Комунальні некомерційні підприємства Чернігівської міської ради надають медичну допомогу за 29 пакетами медичних послуг згідно з укладеними з Національною службою здоров’я України договорами про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Забезпечено надання первинної, спеціалізованої медичної допомоги, медичної реабілітації, паліативної допомоги населенню, а також заходи з профілактики захворювань населення та підтримки громадського здоров’я.

Для поліпшення надання медичних послуг, матеріально-технічного стану та фінансового забезпечення закладів охорони здоров’я Чернігівської міської ради у місті діє Програма розвитку, підтримки закладів охорони здоров’я – комунальних некомерційних підприємств Чернігівської міської ради та надання медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення міста Чернігова на 2026-2028 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 05.11.2025 № 446 (зі змінами). Для забезпечення заходів зазначеної Програми впродовж І півріччя 2026 року за рахунок коштів міського бюджету профінансовано:

- 4 907,7 тис. грн на безоплатний та пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих категорій населення та за певними категоріями захворювань, у тому числі 1 799,0 тис. грн – для ветеранів війни, 925,7 тис. грн – для осіб, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання;

- 4 822,9 тис. грн на технічні засоби реабілітації для 886 осіб з інвалідністю та 98 дітей з інвалідністю;

- 1 003,8 тис. грн на таблетовані цукрознижуючі препарати для хворих на цукровий діабет;

- 740,3 тис. грн на зубопротезування 92 особам окремих категорії населення, з них 149,5 тис. грн для 20 ветеранів війни.

Впродовж січня-червня 2026 року придбання сучасного медичного обладнання для забезпечення лікувально-діагностичного процесу на сучасному рівні та іншого обладнання здійснено на суму 63,2 млн грн, з них:

- 37,2 млн грн за рахунок коштів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади: КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради – апарат для анестезії, електрохірургічний апарат з ретракторною системою та комплектом для проведення лазерних ендоскопічних операцій на сечостатевій системі, світильник операційний мобільний, 5 приліжкових моніторів пацієнта, лабораторне обладнання; КНП «Пологовий будинок» Чернігівської міської ради – ультразвукова діагностична система; КНП «Сімейна поліклініка» Чернігівської міської ради – лабораторне обладнання.

- 3,7 млн грн за централізовані поставки: 20 комплектів медичних ліжок з опорою для вставання, 2 зарядні станції з додатковими батареями; реабілітаційне обладнання (тренувальні сходи, тренажери та ходунки, система канатної тяги, комбінований тренажер для рук та ніг, тренувальні реабілітаційні та лікувальні столи, ергометр) для КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради;

- 0,4 млн грн за кошти Національної служби здоров’я України: 2 акумуляторні батареї, біохімічний та імунологічний аналізатор;

- 0,4 млн грн за кошти публічних інвестицій: аналізатор електролітів, апарат імпульсної магнітотерапії;

- 21,5 млн грн – інші джерела, незаборонені законодавством: аудіометр-тімпанометр, 13 пульсоксиметрів, реанімаційний стіл та інкубатор для новонароджених, неонатальний пристрій для фототерапії та обігріву, кольпоскоп, реабілітаційне (велотренажер, бігова доріжка, комплект механотерапевтичний для кінозотерапії, технологія самореабілітації та пристрій для візуальної симуляції верхніх та нижніх кінцівок), портативні зарядні станції з акумуляторними системами живлення, фізіотерапевтичний комплекс, медичний мікроскоп, 2 ліжка медичні, 3 дефібрилятори, тонометр та холтер, 2 електрокардіографи, стоматологічна установка, лабораторне та комп’ютерне обладнання.

Управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради впродовж І півріччя 2026 року проведено ремонтні роботи об’єктів комунальних некомерційних підприємств охорони здоров’я за кошти бюджету Чернігівської міської територіальної громади на суму 6 738,5 тис. грн, у тому числі:

- 351,5 тис. грн – капітальний ремонт з застосуванням енергозберігаючих технологій по комплексній термомодернізації будівлі головного корпусу КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради;

- 6 066,2 тис. грн – капітальний ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м’язевої системи та сполучної тканини КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради;

- 320,8 тис. грн – капітальний ремонт відділення фізичної та реабілітаційної медицини КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради.

Відповідно до укладених договорів з НЗСУ за Програмою медичних гарантій за пакетом № 24 «Мобільна паліативна медична допомога дорослим і дітям» особам з інвалідністю необхідні консультації лікарів проводяться мультидисциплінарними командами мобільних паліативних бригад КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради, КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» Чернігівської міської ради та КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради. Стаціонарна паліативна допомога дорослим надається у КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради (50 ліжок). Станом на 01.07.2026 проліковано 162 хворих.

Впродовж І півріччя 2026 року надана стаціонарна медична реабілітаційна допомога 959 хворим, у тому числі 260 військовослужбовцям. Завдяки тісній співпраці та взаємодії з органами місцевого самоврядування та благодійниками проводиться доукомплектування відділень реабілітаційним обладнанням.

Освіта:

Мережа закладів освіти міста складається з 89 закладів, з них: закладів дошкільної освіти – 52, закладів загальної середньої освіти – 31, закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 5 та 1 – заклад позашкільної освіти.

У І півріччі 2026 року у м. Чернігові функціонували 43 заклади дошкільної освіти, до яких було зараховано 6 179 дітей.

Мережа загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році складала 31 заклад. У 30 закладах освітній процес забезпечувався за очною формою, у тому числі у змішаному форматі, один заклад працював дистанційно через відсутність укриття. Загальний контингент становив 24 724 учні, з яких 21 262 учні (86%) навчалися очно.

У 2025/2026 навчальному році в м. Чернігові функціонували 5 закладів професійної освіти з контингентом 2 673 учні.

На базі закладу позашкільної освіти працювали 29 гуртків, у яких займалися 415 здобувачів освіти. На базі закладів загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році у 400 гуртках, заняттями охоплено 7003 дитини. Питома вага дітей, охоплених позашкільною освітою, становила 49,3 відсотка.

У таборах із денним перебуванням, що працювали у червні 2026 року на базі закладів загальної середньої освіти, проводилися квести, вікторини, руханки, естафети, інтерактивні ігри, майстер-класи, фото-челенджі, STEM-

активності та колективні проєкти. Заходами з популяризації здорового харчування у таборах було охоплено 3 393 дитини.

Протягом січня-червня 2026 року у закладах освіти системно впроваджувалися рішення, спрямовані на фізичну доступність будівель і приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Прилеглу територію для потреб маломобільних груп облаштовано у 2 закладах загальної середньої освіти та 1 закладі дошкільної освіти. Пандуси при входах облаштовано у 17 закладах загальної середньої освіти та 8 закладах дошкільної освіти, входи до приміщень відповідної кількості закладів обладнано поручнями.

Підіймальні платформи наявні у 3 закладах загальної середньої освіти, сходові підйомники – у 2 закладах загальної середньої освіти та 1 закладі дошкільної освіти. Безперешкодний доступ до укриттів за допомогою підйомників або ліфтів облаштовано у 3 закладах загальної середньої освіти та 1 закладі дошкільної освіти. Універсальні туалетні кабіни для дітей з інвалідністю облаштовано у 21 закладі загальної середньої освіти та 7 закладах дошкільної освіти. Дверні прорізи приведено у відповідність до державних будівельних норм у 9 закладах загальної середньої освіти та 17 закладах дошкільної освіти.

У 2025/2026 навчальному році у 26 закладах загальної середньої освіти функціонували 235 інклюзивних класів, у яких здобували освіту 404 дитини з особливими освітніми потребами. З учнями працювали 219 асистентів учителів, 5 учнів мали асистентів дитини. Найбільшу кількість інклюзивних класів відкрито у Чернігівській гімназії № 33, 34 та 35, у яких навчався 71 учень з особливими освітніми потребами.

У мережі дошкільної освіти функціонували 29 закладів комбінованого типу, в яких у 56 спеціальних групах навчалися та отримували корекційну допомогу 617 дітей віком від двох до шести (восьми) років. У 42 закладах дошкільної освіти загального типу працювали 189 інклюзивних груп, у яких виховувалися 314 дітей з особливими освітніми потребами. У закладах, де відкрито інклюзивні групи, введено 313 посад асистентів вихователя. У шести закладах дошкільної освіти діяли центри педагогічного партнерства, які охоплювали 96 дітей.

Для відновлення роботи закладів освіти та освітнього процесу, управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади виконано:

- капітальний ремонт санвузлів у дошкільному навчальному закладі № 39 «Тополенька» Чернігівської міської ради (303,04 тис. грн).

- капітальний ремонт будівлі з облаштуванням укосів дошкільного навчального закладу № 52 «Сонечко» Чернігівської міської ради (148,72 тис. грн).

- капітальний ремонт будівлі з облаштуванням укосів дошкільного навчального закладу № 77 «Дельфін» Чернігівської міської ради (566,88 тис. грн).

Також продовжуються капітальні ремонти:

- будівлі з облаштуванням укосів ЗДО № 53 (1 259,07 тис. грн);
- будівлі з заміною вікон ЗДО № 60 (29,26 тис. грн);
- зовнішньої каналізації у ЗДО № 54 (482,92 тис. грн);
- покрівлі Чернігівської гімназії № 11 (15,78 тис. грн);
- вимощення з водовідведенням у Чернігівському ліцеї № 15 (79,1 тис. грн);
- шатрового даху старого корпусу із застосуванням енергозберігаючих заходів Чернігівського ліцею № 15 (271,44 тис. грн);
- частини приміщень Чернігівської гімназії № 31 (971,5 тис. грн);
- системи вентиляції найпростішого укриття Чернігівської гімназії № 7, 11, 24, 27, 29 (1 126,87 тис. грн).

В І півріччі 2026 року також розпочато роботу з облаштування системи безпеки в рамках заходів «Безпечна школа» в спеціалізованій загальноосвітній середній школі № 1 (64,6 тис. грн).

У межах партнерських проєктів ACTED здійснює ремонт укриття гімназії № 24, SAVED – ремонт укриття Чернігівської гімназії № 20, благодійна організація «Янголи свободи» – ремонт укриття закладу дошкільної освіти № 57 та вентиляції в укритті закладу дошкільної освіти № 73.

Протягом січня-червня 2026 року заклади освіти отримали благодійну допомогу в натуральній формі загальною вартістю 18 990,19 тис. грн. Допомога включала обладнання для укриттів, засоби альтернативного електроживлення та обладнання для забезпечення освітнього процесу. Завершується капітальний ремонт харчоблоку із заміною технологічного обладнання у Чернігівському ліцеї № 1.

У І півріччі 2026 року отримано кошти державної субвенції на пілотування ліцейних класів Нової української школи у ліцеї № 1; створення сучасних предметних кабінетів і лабораторій НУШ у гімназії № 31 (кабінет біології), гімназії № 11 (кабінет хімії), гімназії № 30 (кабінет фізики), гімназії № 34 (STEM-простір), гімназії № 35 (кабінет хімії); створення сучасного освітнього простору в ліцеї № 12, що включає чотири кабінети фізики, два теоретичні кабінети та дві лабораторії.

У рамках реалізації Програми розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, соціальної підтримки сімей з дітьми у місті Чернігові на 2024-2028 роки відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 04.06.2026 № 283 «Про надання матеріальної допомоги випускникам закладів загальної середньої освіти з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» 25 здобувачам освіти, які мають відповідний статус, виплачено по 3 000 грн.

Культура. Міський простір та туризм:

Незважаючи на продовження дії воєнного стану в країні, мистецькі школи міста продовжують реалізацію освітнього процесу на постійній основі та в очній формі навчання.

Комунальні заклади сфери культури Чернігівської міської ради облаштовані найпростішими укриттями для перебування учнів і педагогічного складу під час повітряних тривог або мають оформлені належним чином узгодження із балансоутримувачами найближчих укриттів щодо безперешкодного доступу у разі потреби. Також, для забезпечення діяльності під час надзвичайних ситуацій, заклади забезпечені джерелами альтернативного електропостачання, які було отримано від міжнародних благодійних організацій.

У І півріччі 2026 року продовжувалася робота з відновлення закладів культури, які були пошкоджені внаслідок російської збройної агресії. Так, протягом звітного періоду було проведено капітальний ремонт покрівлі із застосуванням енергозберігаючих заходів комунального закладу позашкільної мистецької освіти «Чернігівська міська школа мистецтв імені Любомира Боднарука».

Коштом бюджету Чернігівської міської територіальної громади у закладах сфери культури у І півріччі 2026 року було придбано дві зарядні станції на загальну суму 62,9 тис. грн, нотну літературу на суму 5,0 тис. грн, скрипку STENTOR ¾ на суму 7,9 тис. грн, книги для поповнення бібліотечного фонду у кількості 120 примірників на суму 41,5 тис. грн. Також міжнародні партнери з міст-побратимів та спонсори надали музичні інструменти та приладдя для мистецьких шкіл міста на суму 199,4 тис. грн, подарували книги для поповнення бібліотечного фонду Централізованої бібліотечної системи у кількості 1 789 примірників на суму 297,3 тис. грн та зарядну станцію на суму 49,0 тис. грн.

У межах реалізації державної політики у сфері безбар’єрності в Україні як системного підходу до створення середовища рівних можливостей для всіх громадян без винятку у закладах позашкільної мистецької освіти розроблені та затверджені концепції створення та роботи інклюзивних класів на базі закладів.

Бібліотеки Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи працюють у форматі «Бібліотек сімейного читання» задля змістовного дозвілля, неформального спілкування та підтримки мешканців у різних мікрорайонах Чернігова. Щорічно вони обслуговують більше 20 тисяч користувачів, щорічна кількість відвідувань становить близько 200 тис. осіб.

За І півріччя 2026 року відвідувачами централізованої бібліотечної системи стали 90 970 осіб, кількість активних читачів склала 21 721 особа.

Продовжується активна робота над оновленням бібліотечного фонду, так протягом січня-червня 2026 року бібліотеки отримали 1 985 примірників книг, з них 1 789 примірників передали читачі та благодійники, 120 примірників придбано за бюджетні кошти, 76 примірників отримано від Українського інституту книги.

В І півріччі 2026 року відбувся візит міністра закордонних справ України до Центральної бібліотеки ім. М. М. Коцюбинського, яким було ініційовано надання допомоги для зміцнення матеріально-технічної бази бібліотечної системи, зокрема передачу вкрай необхідних енергозберігаючих пристроїв.

У бібліотеках Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи реалізуються освітні ініціативи та підтримка вразливих груп населення: функціонують курси англійської мови, читацький клуб «Між рядків», фотоклуб «Прекрасне поруч», курси цифрової грамотності «User+», безкоштовні зустрічі з психологічної підтримки підлітків з кваліфікованим психологом.

Бібліотеки також виступають інтелектуальним хабом міста, організувавши та провівши за І півріччя 2026 року 485 соціокультурних заходів, які відвідали понад 7 000 осіб.

Незважаючи на складну ситуацію в країні постійно для користувачів створюються різнопланові події, такі як презентації книг, творчі зустрічі, майстер-класи, літературні та мистецькі вечори, народознавчі та краєзнавчі години.

У І півріччі 2026 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 362,6 тис. грн туристичного збору, сплаченого юридичними та фізичними особами.

На баланс управління культури та туризму Чернігівської міської ради було взято пам’ятний знак на місці, де стояв будинок українського байкаря Леоніда Глібова. Також, за ініціативою управління культури та туризму Чернігівської міської ради розпочато процедуру взяття на баланс могили українського байкаря Леоніда Глібова, що розташована на території Троїцько-Іллінського монастиря в адміністративних межах Національного історико-архітектурного заповідника «Чернігів стародавній».

На постійній основі здійснюється моніторинг стану туристичної навігації міста Чернігова, інформаційних стендів, вказівників та QR-кодів. Продовжувалася робота з актуалізації туристичної інформації та підготовки навігаційних рішень з урахуванням принципів доступності та безбар’єрності.

Окремим напрямом стала підготовка системи навігації та маркування для Маршруту пам’яті, що охоплює м. Чернігів та населені пункти Чернігівського району, пов’язані з подіями оборони, облоги та окупації 2022 року. У межах проєкту передбачено встановлення 15 туристично-інформаційних вказівників.

У І півріччі 2026 року продовжено роботу над створенням нових презентаційних і туристичних продуктів, що популяризують історію, культурну спадщину та сучасну ідентичність Чернігова.

Особлива увага приділялася продуктам, пов’язаним із локальною історією, гастрономічною спадщиною, усними свідченнями та пам’яттю про події російсько-української війни.

Розпочато реалізацію ініціативи «Смачна Чернігівщина», спрямованої на пошук, фіксацію, популяризацію та повернення до сучасного гастрономічного простору локальних рецептів Чернігівщини. Формат ініціативи передбачає

представлення протягом року 12 локальних страв із супровідною історією рецепта, його носіїв та місця походження.

За І півріччя 2026 року здійснювалося регулярне наповнення та актуалізація інформації туристичного сайту міста Chernihiv.travel. Оновлювалася інформація про туристичні об'єкти, культурні події, маршрути, заклади, міські ініціативи та актуальні пропозиції для мешканців і гостей Чернігова. Продовжувалася робота над двомовним представленням туристичної інформації та інтеграцією нових туристичних і культурно-просвітницьких продуктів до цифрового інформаційного середовища міста.

Протягом січня-червня 2026 року продовжувалася робота над оновленням аудіогіда Черніговом українською та англійською мовами з можливістю самостійного знайомства з пам'ятками міста та формування індивідуального маршруту.

Масштабним напрямом стала реалізація проєкту «Спільна пам'ять: голоси, місця, шляхи». У його межах проводилася дослідницька робота з усними свідченнями, опрацьовувалися історії цивільних мешканців і військових, визначалися та описувалися локації майбутнього Маршруту пам'яті, готувалися тексти для путівника, картографічні матеріали, аудіогід, інформаційні стенди та навігація.

У І півріччі 2026 року продовжувалася підготовча робота зі створення Музею міста Чернігова. Опрацьовувалися питання подальшої реалізації наукової концепції майбутнього музею, експозиційного та мультимедійного наповнення, представлення історії міста сучасними засобами, а також інтеграції музею до туристичної інфраструктури Чернігова.

Фізична культура і спорт:

Протягом І півріччя 2026 року проведено 31 загальноміський спортивний захід та 16 навчально-тренувальних зборів для підготовки команд та спортсменів міста з видів спорту до змагань вищих рівнів з олімпійських видів спорту, де взяли участь 3 708 осіб; 21 загальноміський спортивний захід та 5 навчально-тренувальних зборів з неолімпійських видів спорту, в яких взяли участь 1 533 осіб.

Організовані та проведені фізкультурно-оздоровчі заходи та змагання «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів та учениць закладів загальної середньої освіти м. Чернігова у 2025-2026 навчальному році під гаслом «РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО» з таких видів спорту як: гандбол, кросовий біатлон, легка атлетика, масовий футбол, шахи, баскетбол, волейбол, черлідінг.

З метою пропаганди здорового способу життя та підвищення рівня фізичної активності мешканців міста, Чернігівським центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» організовано та проведено 24 спортивних заходів, в яких взяло участь біля 1000 осіб.

Призначено 38 персональних (іменних) стипендій з олімпійських видів спорту та 5 персональних (іменних) стипендій з неолімпійських видів спорту

талановитим і обдарованим спортсменам м. Чернігова за результатами виступів протягом 2025 року на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

На виконання рішення Чернігівської міської ради «Про встановлення винагород спортсменам і тренерам міста за досягнення високих спортивних результатів на міжнародних змаганнях» продовжується виплата винагороди спортсменам та їх тренерам.

Дитячо-юнацькими спортивними школами для проведення навчально-тренувальних занять та спортивних змагань придбано спортивного обладнання на суму 1 652,6 тис. грн та інвентарю на суму 409,5 тис. грн. Власні надходження спортивних шкіл міста склали 144,8 тис. грн.

Активну участь в змаганнях по всій території України також приймають ветерани війни, допомогу в організації яких надає КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради (збори, тренування та виїзди). З початку 2026 року ветерани прийняли участь у 16 всеукраїнських та міських змаганнях.

Відділенням фізичного відновлення КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради за І півріччя 2026 року надано 361 послугу з оздоровчого масажу, 105 послуг з оздоровчої фізкультури, 13 загальних консультацій з питань фізичного відновлення та 827 послуг з фізичного відновлення під час занять адаптивним спортом.

В І півріччі 2026 року продовжувалася робота з ґендерних питань шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Відбулися заходи з підтримки жінок та дітей внутрішньо переміщених осіб, зустрічі з відомими українськими людьми, захід до Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітного періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

У зв'язку з російською збройною агресією проти України та запровадження на території України воєнного стану оновлення мережі спортивних майданчиків не проводилось. Для занять фізичною культурою та спортом використовується наявна спортивна база загальноосвітніх навчальних закладів, спортивних майданчиків міста, які не пошкоджені військовими діями.

В якості гуманітарної допомоги від Blau Gelbes Kreuz e.V. (місто-побратим Аахен) отримане спортивне обладнання (мультиспортивна ігрова арена та набір тренажерного спортивного обладнання для вулиці 6 предметів), яке встановлено на спортивному майданчику на території бази «Освіта» комунального позашкільного навчального закладу «Дитячо-юнацька спортивна школа «Україна» Чернігівської міської ради.

2. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2027 році

Мета проєкту Програми полягає у забезпеченні життєдіяльності мешканців громади в умовах воєнного стану, сприяння силам оборони, енергетична стійкість міста, вирішення соціальних і гуманітарних питань, дотримання екологічних стандартів, підтримання рівня добробуту та якості життя в громаді.

Проєктом Програми передбачено комплекс основних завдань та заходів, спрямованих на забезпечення відновлення інфраструктури, створення сприятливих, безпечних та комфортних умов проживання для мешканців і гостей міста, відповідно до Стратегії розвитку Чернігівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) (далі – Стратегія розвитку).

Завдання і заходи Програми визначені в контексті пріоритетів Стратегії розвитку і спрямовані на досягнення стратегічних цілей, а саме:

1. Збереження та розвиток людського капіталу.

2. Економічно розвинена, енергоефективна, безпечна, сильна та спроможна громада.

3. Цифрова, комфортна, безбар’єрна та екологічна громада.

4. Громада багатовікових культурних традицій та історичного надбання.

Досягнення мети передбачає реалізацію ряду пріоритетних напрямів, зокрема:

- забезпечення безпеки життєдіяльності населення та територіальної оборони;
- забезпечення функціонування системи цивільного захисту та укриттів;
- забезпечення населення якісними медичною допомогою та освітніми послугами;
- сприяння ефективному використанню економічного та людського капіталу громади;
- соціальний захист мешканців громади, різностороння підтримка внутрішньо переміщених осіб, ветеранів і членів їх сімей;
- створення безбар’єрного середовища в громаді;
- забезпечення творчого, духовного розвитку особистості;
- зміцнення фізичного здоров’я населення;
- сприяння роботі місцевого бізнесу;
- оптимізація та підвищення рівня ефективності використання енергоресурсів;
- стабільне функціонування критичної та інженерно-транспортної інфраструктури міста;
- забезпечення надання житлово-комунальних, адміністративних, транспортних та інших послуг нормативної якості;
- забезпечення екологічної безпеки громади;
- формування громадських цінностей і пам’яті.

2.1. Безпека та цивільний захист населення

Головна мета на 2027 рік – реалізація державної політики, спрямованої на гарантування безпеки та захисту населення та території міста, створення безпечного середовища життєдіяльності мешканців, розвиток системи цивільного захисту та укриттів, забезпечення функціонування на території міста органів державної влади, місцевого самоврядування, військового управління, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, зокрема техногенного та природного характеру, ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.

Основні завдання:	Заходи з реалізації основних завдань:
Нарощення, розбудова та облаштування фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до норм чинного законодавства, у тому числі укриттів подвійного призначення, з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності. Забезпечення централізованого оповіщення мешканців громади про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації. Всебічна підтримка спроможностей сил безпеки та оборони України у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності. Забезпечення публічної безпеки населення міста в умовах воєнного стану та у післявоєнний період. Створення резервів матеріально-технічних ресурсів. Забезпечення інформаційної безпеки та кібербезпеки. Сприяння створенню добровольчих формувань територіальних громад. Забезпечення функціонування об'єктів критичної інфраструктури. Сприяння популяризації участі в заходах національного спротиву.	Організація та здійснення заходів і робіт з територіальної оборони та підготовки громадян України до національного спротиву. Надання субвенцій з бюджету Чернігівської міської територіальної громади державному бюджету на забезпечення заходів та робіт з територіальної оборони місцевого значення та підготовки мешканців м. Чернігова до національного спротиву. Забезпечення належної роботи місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення та інформування населення Чернігівської міської територіальної громади. Придбання та передача майна та обладнання для потреб військових частин Сил територіальної оборони Збройних Сил України та Національної гвардії України. Виготовлення проєктно-кошторисної документації, нове будівництво, реконструкція, реставрація та капітальний ремонт захисних споруд, укриттів та їх утримання. Капітальний ремонт пункту управління.

Військо-патріотичне виховання молоді. Підвищення спроможності громади до національного спротиву. Реалізація державної політики у сфері цивільного захисту населення та території міста від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення. Координація діяльності служб цивільного захисту щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків. Забезпечення роботи системи оповіщення керівного складу органів управління та сил міської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області. Підвищення рівня пожежної безпеки та захисту бюджетних закладів міської ради.	Встановлення мобільних пересувних укриттів. Будівництво захисних споруд цивільного захисту, у тому числі протирадіаційних укриттів. Налагодження співпраці з благодійними, волонтерськими, релігійними, міжнародними організаціями з метою залучення позабюджетних коштів для надання грошової і натуральної допомоги військовим частинам. Проведення інформаційної роботи з громадськістю. Забезпечення накопичення матеріально-технічних засобів у місцевому та матеріальних резервах відповідно до визначених номенклатур. Прогнозування ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, здійснення районування території громади за наявністю потенційно небезпечних об’єктів і об’єктів підвищеної небезпеки та загрози виникнення стихійного лиха. Підтримання готовності органів управління та сил міської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області до дій за призначенням у мирний час та в особливий період. Організація відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. За необхідності здійснення заходів щодо евакуації населення із зон надзвичайних ситуацій та зон можливих бойових дій в особливий період. Участь, спільно з центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері

	цивільного захисту, в проведенні контролю за створенням фонду захисних споруд цивільного захисту, готовністю його об'єктів до використання за призначенням. Модернізації систем пожежогасіння й протипожежного захисту в бюджетних закладах громади.

Відповідальні виконавці: *відділ взаємодії з правоохоронними органами, мобілізаційної, оборонної та спеціальної роботи Чернігівської міської ради, управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, фінансове управління Чернігівської міської ради, інші структурні підрозділи та комунальні підприємства Чернігівської міської ради відповідно до компетенції за своїми напрямками роботи.*

2.2. Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища

Головна мета на 2027 рік – підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства, забезпечення населення громади житлово-комунальними послугами нормативної якості, відновлення та розвиток інфраструктури міста та дорожнього господарства, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автошляхами, покращення екологічної ситуації на території міста, створення безпечного та інклюзивного міського простору для осіб з інвалідністю, поліпшення стану благоустрою міста.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Відновлення та модернізація інфраструктури громади. Відновлення, модернізація та стабільне функціонування критичної інфраструктури, об'єктів і систем життєзабезпечення міста. Сприяння збереженню та утриманню у належному технічному стані житлового фонду міста, в тому числі в особливий період. Створення інклюзивного, безперешкодного міського простору Розвиток сучасних форм	Реалізація заходів з відновлення пошкоджених будівель, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації. Проведення реконструкцій, поточних, капітальних ремонтів та відновлювальних робіт об'єктів житлового господарства. Термомодернізація житлового фонду та підвищення енергоефективності будівель. Придбання спеціалізованої та іншої техніки і обладнання для

самоорганізації населення в утриманні житлового фонду. Забезпечення надання житлово-комунальних послуг нормативної якості в усіх районах міста, в тому числі в особливий період. Відновлення та покращення технічного стану доріг та покриття тротуарів. Забезпечення безпечного руху транспортних засобів та пішоходів, зменшення кількості випадків дорожньо-транспортних пригод на аварійно-небезпечних ділянках. Модернізація та забезпечення ефективного функціонування системи зливової каналізації. Створення інтегрованої системи, що поєднує питне водопостачання, водовідведення, поводження з відходами та виробництво біогазу на засадах циркулярної економіки. Забезпечення надійного безперебійного водопостачання та підвищення якості води в житлових будинках міста Чернігова. Відновлення, підвищення надійності та ефективності системи водопостачання та водовідведення, її розвиток з застосуванням альтернативних джерел енергії. Модернізація та розвиток систем централізованого та децентралізованого теплопостачання. Забезпечення зовнішнього освітлення міста. Забезпечення покращення стану благоустрою та озеленення території міста, відновлення зелених насаджень на заміну видалених.	комунальних підприємств Чернігівської міської ради. Обладнання об’єктів житлово-комунального господарства альтернативними джерелами генерації електроенергії для забезпечення можливості їх функціонування за відсутності електропостачання. Здійснення заходів із підвищення захисту об’єктів житлово-комунального господарства. Капітальний ремонт асфальтобетонного дорожнього покриття вулично-дорожньої мережі з урахуванням необхідності облаштування велодоріжок. Поточний ремонт вуличної дорожньої мережі міста. Ремонт тротуарного покриття з урахуванням вимог доступності та інклюзивності. Облаштування освітлення нерегульованих пішохідних переходів. Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт світлофорних об’єктів, зупинок громадського транспорту. Будівництво та ремонт мереж зовнішнього освітлення. Модернізація системи вуличного освітлення міста шляхом встановлення сонячних елементів живлення. Будівництво та реконструкція каналізаційних очисних споруд та міських каналізаційних мереж, у тому числі у приватній забудові. Ремонт, модернізація, технічне обслуговування інфраструктурних об’єктів і мереж, у тому числі мереж зливової каналізації, на території міста. Виготовлення та встановлення стилізованих надмогильних

Благоустрій територій військових поховань. Адаптація до зміни клімату, відновлення і захист сприятливого для життєдіяльності населення навколишнього природного середовища. Збереження, раціональне використання та відтворення природних ресурсів міста, зменшення антропогенного навантаження на довкілля. Створення нерозривної, комфортної та безпечної велосипедної мережі із використанням різних форм велосипедного руху та її інтеграція в загальну транспортну систему. Зменшення рівня забруднення навколишнього середовища шляхом створення умов для використання альтернативних видів мобільності в місті.	меморіальних споруд на секторах військових поховань для поховання померлих (загиблих) військовослужбовців. Капітальний ремонт, реконструкція міських парків, скверів, бульварів, об'єктів благоустрою з урахуванням вимог доступності та інклюзивності. Встановлення систем відеоспостереження. Впровадження контейнерної схеми вивозу побутових відходів з приватного сектору. Утримання та експлуатація міського полігону твердих побутових відходів з урахуванням рекультивації ставків-накопичувачів рідких промислових відходів (район «Масани») м. Чернігів, у тому числі розробка проєктної документації; Послуги з ліквідації несанкціонованого розміщення відходів мазуту та залишків цегляних фундаментів на земельній ділянці, у тому числі розробка проєктної документації; Забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, відновлення, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин. Моніторинг забруднення підземних та поверхневих вод у районі ставків-накопичувачів рідких токсичних промислових відходів та полігону твердих побутових відходів (район «Масани»). Проведення робіт по благоустрою місць відпочинку людей біля води (міський пляж «Золотий берег», в районі готелю «Брянськ», в районі Лісковиці (Земснаряд) та Ялівщини).

	Підтримання санітарного стану річки Стрижень із прибиранням водного дзеркала. Реалізація заходів з утримання і відновлення зелених насаджень міста. Озеленення міста Чернігова, у тому числі захист рослин. Організація системи екологічного моніторингу довкілля. Збереження існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Захист земель від забруднення промисловими та іншими відходами. Запобігання поширенню амброзії полинолистої, що загрожує природним екосистемам в м. Чернігів. Влаштування велосипедних маршрутів міського, туристичного та рекреаційного призначення. Популяризація велосипедного руху серед населення міста. Розширення мережі місць, що обладнані велосипедними парковками та запровадження велосипедних паркінгів. Сприяння розвитоку локальної мережі прокатних сервісів велосипедного та легкого персонального транспорту. Капітальний ремонт і модернізація водопровідних вводів багатоповерхових житлових будинків в м. Чернігові. Забезпечення мешканців та гостей міста послугами громадських вбиралень. Вивчення необхідності та можливості розширення переліку пішохідних зон у центральній частині міста.

Відповідальні виконавці: *управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради*

(за потреби), комунальні підприємства Чернігівської міської ради, інші суб'єкти господарювання міста.

2.3. Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом

Головна мета на 2027 рік – раціональне використання міських територій, розвиток і збереження історичного та природного середовища, сприяння розвитку житлового будівництва, покращення житлових умов мешканців міста, забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей, які перебувають в єдиному реєстрі внутрішньо переміщених осіб.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Сприяння забезпеченню житлом, зокрема внутрішньо переміщених осіб, що втратили житло внаслідок російської агресії. Фіксація та моніторинг завданих пошкоджень і руйнувань житлового фонду. Оновлення (коригування) містобудівної документації, у тому числі Генерального плану та Плану зонування території. Розвиток геоінформаційних технологій та наповнення містобудівного кадастру. Створення безбар'єрного середовища в громаді. Реалізація Концепції оформлення зовнішніх фасадів будинків з об`єктами громадського призначення на території м. Чернігова. Збереження та покращення стану об`єктів соціального, тимчасового, службового житла (дитячі будинки сімейного типу) та їх конструктивних елементів.	Будівництво житлових будинків для внутрішньо переміщених осіб, що втратили житло внаслідок російської військової агресії. Утримання тимчасових споруд, у тому числі прибудинкової території та внутрішньобудинкового інженерного обладнання для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у належному інженерно-технічному стані. Постійна актуалізація фонду житлових приміщень, що можуть використовуватися для проживання внутрішньо переміщених осіб та осіб, житло яких було зруйновано. Розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (коригування). Складання аналітичного звіту за результатами проведення містобудівного моніторингу Генерального плану м. Чернігова відповідно до Програми містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024-2026 роки у новій редакції. Розроблення детальних планів територій та внесення змін до них. Забезпечення функціонального зонування території міста з

	визначенням переліку і меж територіальних зон за видами використання і забудови. Формування геопросторових даних про землекористування за формами власності в розрізі категорій та видів цільового призначення земель. Проведення щорічного моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності визначених типів об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю. Забезпечення безбар'єрності та доступності інфраструктури для осіб з інвалідністю, людей похилого віку та матерів з дітьми. Впровадження безбар'єрності та часткової безбар'єрності на об'єктах соціальної сфери, благоустрою, громадської забудови, транспортної інфраструктури тощо. Розміщення нових вивісок та інформаційних табличок виключно згідно з вимогами щодо таких конструкцій, затвердженими міською радою та її виконавчим комітетом. Проведення ремонтно-будівельних робіт на об'єктах соціального, тимчасового, службового житла (дитячі будинки сімейного типу). Здійснення заходів щодо ведення в установленому порядку єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

Відповідальні виконавці: *управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, відділ квартирного обліку та приватизації житлового фонду Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби)*.

2.4. Підприємництво та надання адміністративних послуг

Головна мета на 2027 рік – сприяння встановленню сприятливого бізнес-клімату у місті та підтримка і розвиток малого і середнього підприємництва, у тому числі в умовах особливого періоду (воєнного стану). Цифрова трансформація громади та розвиток електронних сервісів, зокрема максимальне спрощення та удосконалення процедур і умов надання адміністративних послуг, забезпечення отримання якісних адміністративних послуг.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Підтримка бізнесу міста в умовах негативного впливу воєнного стану. Сприяння адаптації бізнесу до роботи в умовах російської збройної агресії. Інформаційна та ресурсна підтримка бізнесу. Оптимізація регуляторного середовища. Сприяння розширенню інфраструктури для розвитку мікропідприємництва, малого та середнього бізнесу. Цифрова трансформація громади та розвиток електронних сервісів. Забезпечення розвитку мережі Центру надання адміністративних послуг та підвищення доступності адміністративних послуг для мешканців громади. Оптимізація процедур отримання адміністративних послуг. Формування зручної сервісної системи надання адміністративних і реєстраційних послуг для суб'єктів господарювання. Адаптація приміщення міського Центру надання адміністративних послуг до вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб,	Підтримка місцевих підприємницьких ініціатив. Створення механізмів фінансової та грантової підтримки суб'єктів підприємництва, зокрема ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Поширення інформації про державні та грантові програми підтримки малого та середнього підприємництва, програм міжнародної технічної допомоги тощо. Підтримка обміну інформацією про потреби малого і середнього підприємництва між представниками бізнесу та закладами професійної (професійно-технічної) освіти у дотичних до фахового спрямування таких закладів освіти сферах. Комісійне обстеження пошкоджених об'єктів нерухомості суб'єктів господарювання міста та внесення інформації згідно з актами обстеження до Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна. Інформаційна та консультаційна підтримка суб'єктів господарювання, розвиток економічного хабу. Перегляд та приведення у відповідність до вимог чинного законодавства регуляторних актів

ветеранів та постраждалих від війни.	міської ради та її виконавчого комітету. Постійне оновлення електронного реєстру чинних регуляторних актів міської ради та виконавчого комітету. Сприяння відновленню промислового потенціалу міста. Розробка та реалізація фінансових інструментів, компенсаторних механізмів для суб'єктів господарювання пріоритетних для міста сфер діяльності. Впровадження цифрових рішень для оптимізації внутрішніх процесів та взаємодії громадян з органами місцевого самоврядування. Забезпечення інтеграції інформаційних систем громади з державними електронними реєстрами та платформами. Розвиток електронних сервісів та дистанційних каналів отримання адміністративних послуг. Розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП). Впровадження кращих практик у роботі ЦНАП та поширення публічної інформації щодо його діяльності. Реалізація концепції створення відокремленого підрозділу ЦНАП у мікрорайоні Масани. Модернізація інфраструктури головної будівлі ЦНАП з урахуванням принципів безбар'єрності, інклюзивності та клієнтоорієнтованості Розробка та впровадження Стратегії сервісного розвитку ЦНАП.

	Проведення навчальних заходів персоналу ЦНАП через платформу Дія.Центри.

Відповідальні виконавці: *управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради, управління адміністративних послуг Чернігівської міської ради, департамент соціальної політики Чернігівської міської ради, управління освіти Чернігівської міської ради, юридичний відділ Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), депутати Чернігівської міської ради.*

2.5. Міжнародні відносини та інвестиції

Головна мета на 2027 рік – зміцнення та розширення міжнародного партнерства, підвищення міжнародної впізнаваності й присутності громади на національному та міжнародному рівнях, залучення міжнародної технічної допомоги та інших позабюджетних ресурсів для відновлення і сталого розвитку громади, реалізація на місцевому рівні державної політики у сфері європейської інтеграції України, адаптація та впровадження міжнародного і європейського досвіду у сфері місцевого самоврядування, просування економічного та інвестиційного потенціалу громади, а також сприяння залученню інвестицій для розвитку громади.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Розвиток співпраці з іноземними муніципалітетами, міжнародними організаціями, дипломатичними представництвами, фондами, міжнародними фінансовими інституціями, донорськими установами та іншими міжнародними партнерами. Сприяння ефективному розвитку і популяризації інвестиційних пропозицій та співробітництва з потенційними інвесторами, у тому числі у ключових секторах економіки. Інтенсифікація участі представників громади у міжнародних проєктах, конференціях, форумах, круглих столах, бізнес-заходах, презентаціях тощо та в реалізації міжнародних ініціатив.	Зміцнення та розвиток співпраці з іноземними муніципалітетами, міжнародними організаціями, дипломатичними представництвами, фондами, донорськими установами та іншими міжнародними партнерами, а також розширення форматів міжнародної взаємодії. Участь у міжнародних проєктах та реалізація міжнародних ініціатив у різних сферах розвитку громади за участю донорських, фінансових, гуманітарних, грантових, благодійних та інших міжнародних організацій. Формування та промоція позитивного інвестиційного іміджу громади, зокрема в рамках міжнародного співробітництва. Проведення презентаційних, ділових та нетворкінг-заходів для

Впровадження кращих міжнародних та європейських практик у систему місцевого самоврядування та муніципального управління. Здійснення міжнародної промоції економічного та інвестиційного потенціалу громади. Сприяння залученню коштів міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій для реалізації публічних інвестиційних проєктів. Організація спільних культурних, освітніх, молодіжних, економічних та інших заходів з міжнародними партнерами. Розбудова усіх форм партнерств, у тому числі розвиток міжнародного територіального співробітництва, розвиток взаємодії між органами місцевого самоврядування, бізнесом, міжнародними партнерами та інвесторами. Формування портфеля перспективних проєктів відновлення та розвитку міста для представлення потенційним партнерам, донорам та інвесторам. Сприяння реалізації на місцевому рівні державної політики європейської інтеграції України та інтеграції європейських підходів у розвиток громади. Підвищення ефективності міжнародної діяльності громади та реалізація міжнародних проєктів.	промоції економічного потенціалу громади. Міжнародна промоція економічного та інвестиційного потенціалу громади, просування інвестиційних можливостей громади через презентаційні та промоційні матеріали, відкриті інформаційні ресурси, бізнес та інвестиційні заходи, міжнародні форуми, конференції та інші події. Сприяння залученню інвестицій, міжнародної фінансової, донорської, грантової та іншої позабюджетної підтримки для реалізації проєктів відновлення та розвитку громади. Організація спільних культурних, освітніх, молодіжних, економічних та інших заходів з міжнародними партнерами, а також проведення інформаційних, культурних і просвітницьких заходів з нагоди міжнародних та європейських дат з метою розвитку міжкультурного діалогу, зміцнення міжнародних зав'язків та популяризації європейських цінностей. Підготовка, актуалізація та систематизація переліку пріоритетних проєктів громади, розроблення презентаційних та інформаційно-аналітичних матеріалів щодо проєктів.

Відповідальні виконавці: *відділ міжнародних відносин та інвестицій Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), депутати Чернігівської міської ради.*

2.6. Енергетична стійкість міста

Головна мета на 2027 рік – забезпечення енергетичної стійкості міста в умовах відсутності централізованого електропостачання, раціональний підхід до споживання всіх видів енергетичних ресурсів закладами, установами, організаціями та підприємствами, які використовують для цього кошти з бюджету Чернігівської міської територіальної громади. Підвищення ефективності використання енергоносіїв (культури енергоспоживання) та оптимізація бюджетних витрат на їх використання.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Формування та реконфігурація комплексу заходів, необхідного для забезпечення енергетичної стійкості міста в умовах можливого відключення централізованого електропостачання. Впровадження економічно обґрунтованих та ефективних підходів до енергоспоживання задля зниження фінансового навантаження на бюджет. Підвищення класу енергоефективності будівель бюджетних закладів міста та наближення до європейських стандартів щодо енергоощадності. Вдосконалення діючої муніципальної системи енергетичного менеджменту, включаючи управління енергетичними потоками на муніципальному рівні. Вивчення передового досвіду, впровадження кращих практик та підвищення кваліфікації профільних енергоменеджерів. Реалізація проєктів з використанням альтернативних та відновлювальних джерел енергії, а також місцевих видів палива бюджетною та комунальною сферами міста. Участь у впровадженні проєктів та заходів з відновлення, будівництва та	Моніторинг наявності та визначення потреб в альтернативній генерації енергії для об’єктів життєзабезпечення міста, а також пошук фінансових ресурсів для забезпечення необхідним обладнанням. Розроблення та оновлення нормативно-правових і стратегічних документів, що стимулюють запуск енергоефективних проєктів, включаючи використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії. Участь у розробці муніципальних програм і політик, спрямованих на підвищення енергетичної безпеки, ефективне використання енергоносіїв і захист довкілля. Проведення енергоефективної санації муніципальних об’єктів бюджетної сфери для зменшення втрат тепла та оптимізації витрат. Використання сучасних енергоефективних технологій та рішень, енергоощадного обладнання під час проведення капітальних і поточних ремонтів бюджетних будівель, зокрема при їх відновленні після руйнувань. Залучення коштів бюджетів усіх рівнів, грантових і кредитних фінансових ресурсів для реалізації

ремонту бюджетних будівель із дотриманням діючих вимог щодо енергоефективності та передових практик.	проєктів і заходів з підвищення енергоефективності у бюджетних установах. Координація та адміністрування у форматі онлайн і офлайн інформаційно-роз'яснювальних заходів, включно з семінарами, тренінгами та воркшопами з питань енергоменеджменту, а також енергоефективності для відповідних фахівців на муніципальному рівні. Популяризація питань щодо економічних, екологічних і соціальних переваг від реалізації проєктів та заходів з енергоефективності, прикладів їх успішних кейсів через засоби медіа та соціальні мережі. Системний моніторинг споживання енергетичних ресурсів у закладах бюджетної сфери міста та аналіз ефективності впроваджених енергоефективних заходів. Встановлення та контроль за дотриманням граничних норм споживання енергетичних ресурсів у бюджетній сфері міста. Сприяння проведенню енергоаудитів будівель бюджетних установ міста. Надання консультативної експертної допомоги структурним підрозділам міської ради, комунальним підприємствам та закладам освіти при підготовці проєктних заявок, розробленні документації та реалізації проєктів із відновлення, будівництва чи реконструкції об'єктів у частині підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.

Відповідальні виконавці: *управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, інші управління, відділи та комунальні підприємства Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.7. Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Головна мета на 2027 рік – ефективне використання об'єктів комунальної власності територіальної громади міста, забезпечення збереження, раціонального використання земельних ресурсів та їх охорону, збільшення надходжень до бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Забезпечення збереження та ефективного використання земельних ресурсів та об'єктів комунального майна. Забезпечення приватизації об'єктів комунальної власності на електронних аукціонах. Передача в оренду об'єктів комунальної власності через електронну торгову систему ProZorro.Продажі. Підготовка та забезпечення відчуження об'єктів комунальної власності з низькою інвестиційною привабливістю. Забезпечення раціонального використання земель у межах м. Чернігова. Підготовка земельних ділянок комунальної власності для продажу прав на них на земельних торгах у місті Чернігові. Організація земельних торгів. Сприяння повноті сплати земельного податку та орендної плати за користування земельними ділянками комунальної власності територіальної громади м. Чернігова.	Виготовлення технічної, правовстановлюючої та проєктно-кошторисної документації на об'єкти комунальної власності. Першочергове відчуження об'єктів з малою інвестиційною привабливістю шляхом продажу на аукціоні в електронній формі. Розміщення інформації про об'єкти комунальної власності, що підлягають передачі в оренду та приватизації, на телебаченні, офіційному веб-сайті міської ради, у медіа та спеціалізованих Інтернет – ресурсах. Укладання договорів оренди комунального майна. Розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель міста Чернігова. Розроблення та виготовлення документації із землеустрою та експертної грошової оцінки земельних ділянок. Розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель міста Чернігова. Розроблення проєкту

Проведення стягнення платежів в досудовому порядку та претензійно- позовної роботи. Проведення роботи щодо охоплення земельних ділянок договірними відносинами.	землеустрою щодо встановлення (зміни) меж міста Чернігова. Проведення робіт з аерофотознімання та виготовлення ортофотопланів масштабу 1:1000 на територію м. Чернігова та прилеглих територій. Розроблення та виготовлення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок. Державна реєстрація права власності на земельні ділянки комунальної власності, в тому числі за договорами оренди, суборенди земельних ділянок, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту. Укладання угод (договорів) про передачу права власності на землю у зв'язку з добровільною відмовою. Встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, внесення відомостей до Державного земельного кадастру. Стягнення нарахованих збитків (збережених коштів) власникам землі та землекористувачам порушниками земельного законодавства. Укладення/переукладення договорів оренди земельних ділянок. Проведення земельних торгів у формі електронного аукціону з продажу прав оренди земельних ділянок.

Відповідальні виконавці: *фонд комунального майна Чернігівської міської ради, управління земельних ресурсів Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.8. Діяльність підприємств комунальної форми власності

Головна мета на 2027 рік – забезпечення стабільного функціонування комунальних підприємств Чернігівської міської ради, надання послуг нормативної якості для задоволення потреб споживачів в умовах обмежених ресурсів, у тому числі ймовірних зривів в енергопостачанні.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Забезпечення надання суспільно важливих послуг комунальними підприємствами міської ради в умовах ймовірного блекауту – системної аварії в енергосистемі, що супроводжується масовим відключенням споживачів, або відсутності сталого енергозабезпечення. Підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств комунальної форми власності в умовах воєнного стану та обмеженості ресурсів. Забезпечення фінансового контролю за діяльністю комунальних підприємств у частині виконання затверджених показників фінансових планів на 2027 рік, раціонального планування та використання кадрових, майнових, матеріальних і фінансових ресурсів. Досягнення беззбитковості діяльності комунальних підприємств за рахунок збільшення доходів, обсягів виконання робіт та надання послуг з одночасною оптимізацією витрат підприємствами. Оптимізація фінансової підтримки з бюджету Чернігівської міської територіальної громади на утримання комерційних комунальних підприємств міської ради. Збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів.	Ресурсне забезпечення для здійснення господарської діяльності комунальних підприємств. Впровадження заходів енергозбереження, підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів, застосування альтернативних джерел енергозабезпечення та обладнання. Контроль за режимами та якістю надання послуг і виконання робіт комунальними підприємствами міської ради. Забезпечення обов’язкового фінансового планування на підприємствах. Здійснення щоквартального моніторингу виконання фінансових планів. Своєчасне приведення тарифів на житлово-комунальні та інші послуги, що надаються комунальними підприємствами міста, до економічно обґрунтованого рівня відповідно до чинного законодавства. Проведення щоквартального аналізу показників ефективності роботи комунальних підприємств, у т. ч. рівня витрат на здійснення капітальних інвестицій. Залучення фінансової допомоги з боку держави, міжнародних організацій та муніципалітетів.

Відповідальні виконавці: *комунальні підприємства Чернігівської міської ради, структурні підрозділи Чернігівської міської ради, які здійснюють координацію діяльності комунальних підприємств, управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради.*

2.9. Транспорт і зв'язок

Головна мета на 2027 рік – забезпечення безперервного, безпечного, доступного та фінансово стійкого функціонування системи громадського транспорту, підвищення її інклюзивності й енергоефективності, а також стійкості критичних транспортних та інформаційно-комунікаційних сервісів громади.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Розвиток якісної та доступної транспортної інфраструктури, у т. ч. екологічно чистих видів транспорту. Розвиток і модернізація громадського транспорту, забезпечення мобільності. Оновлення рухомого складу міського громадського транспорту загального користування. Удосконалення міської маршрутної мережі громадського транспорту загального користування з пріоритетом електротранспорту.	Забезпечення нормативного рівня якості міських пасажироперевезень. Капітальний ремонт та відновлення тролейбусної контактної мережі. Капітальний ремонт і заміна кабельних ліній. Модернізація обладнання на тягових підстанціях. Придбання спецтранспорту, автотранспорту, обладнання. Оновлення рухомого складу комунального підприємства «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради. Підготовка та перепідготовка водіїв з урахуванням особливостей керування новим рухомим складом. Капітальний ремонт тролейбусів. Продовження процесу оновлення рухомого складу автотранспорту. За потреби внесення змін до міської мережі громадського транспорту задля покращення якості надання послуг пасажирських перевезень.

Відповідальні виконавці: *управління транспорту, транспортної інфраструктури та зв'язку Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, комунальне підприємство «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради, інші суб'єкти господарювання – перевізники.*

2.10. Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика

Головна мета на 2027 рік – забезпечення на території Чернігівської міської територіальної громади реалізації державної політики з запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, жорстокому поводженню з дітьми, вчинення ними правопорушень; профілактика соціального сирітства, забезпечення соціального захисту дітей, підтримка сімей, які взяли на виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечення реалізації молоді та гендерної рівності.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Сприяння формуванню життєстійкості сімей. Своєчасне виявлення сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, вивчення потреб, планування та визначення методів допомоги, надання соціальних послуг, забезпечення, за необхідності, соціального супроводу. Своєчасне виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Організація та проведення роботи із соціально незахищеними категоріями сімей та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. Підвищення престижу сім'ї, популяризація сімейних цінностей та родинних традицій. Запобігання потраплянню дітей у складні життєві обставини. Сприяння подоланню складних життєвих обставин та мінімізації їх негативних наслідків.	Проведення профілактичних рейдів, вилучення дітей із сімей у разі загрози їх життю чи здоров'ю. Залучення фінансової, технічної та гуманітарної допомоги сім'ям, дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. Обстеження умов проживання сімей за зверненнями або повідомленнями. У разі загрози життю чи здоров'ю – прийняття рішення про тимчасове влаштування або негайне відібрання. Звернення до суду щодо позбавлення батьків батьківських прав. Популяризація відповідального батьківства серед молоді. Проведення заходів до Дня сім'ї. Проведення комплексного оцінювання потреб дитини та її сім'ї для визначення загроз. Організація психологічної та педагогічної допомоги батькам. Соціальний супровід родин, надання їм максимально повного комплексу соціальних послуг.

Розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Попередження випадків насильства в сім'ї відносно дітей. Забезпечення на території громади реалізації державної політики з запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, жорстокому поводженню з дітьми, вчинення ними правопорушень, профілактики соціального сирітства. Соціальний та правовий захист дітей. Просвітницька робота з пропаганди здорового способу життя. Сприяння розвитку активності, ініціативності та відповідальності молоді. Розвиток лідерських і підприємницьких якостей молоді. Розширення можливостей і створення умов для самореалізації молоді. Підвищення рівня обізнаності населення про домашнє насильство та/або гендерно зумовлене насильство. Відпочинок та оздоровлення дітей і підлітків. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.	Забезпечення своєчасного надання дитині-сироті, дитині, батьківського статусу. Здійснення влаштування піклування, дітей-сиріт позбавленій відповідного першочергового та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї громадян (усиновлення, опіка та піклування, прийомні сім'ї і дитячі будинки сімейного типу). Забезпечення контролю за умовами проживання, утримання дітей у сім'ях усиновлювачів, опікунів, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях. Забезпечення функціонування у місті системи сімей патронатних вихователів. Захист житлових і майнових прав дітей. Організація інформаційних кампаній для батьків про неприпустимість фізичних покарань та методів психологічного тиску. Проведення тематичних занять, бесід і тренінгів для дітей щодо безпечної поведінки та вирішення конфліктів. Участь у судових засіданнях з метою захисту прав та інтересів дітей. Встановлення статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Встановлення статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Організація та проведення інформаційно - просвітницької кампанії щодо соціально небезпечних хвороб, формування здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок з орієнтацією на формування стійкого неприйняття вживання алкоголю та наркотиків

	серед дітей, учнівської та студентської молоді. Розвиток громадянської активності, ініціативності й відповідальності молоді міста, стимулювання до участі в розвитку м. Чернігова. Організація та проведення молодіжних форумів, акцій, квестів та інших заходів. Підтримка молодіжних ініціатив, орієнтованих на вирішення локальних проблем міста. Сприяння адаптації молоді до принципів громадянського суспільства та до активного залучення до його розвитку. Попередження девіантної поведінки молоді. Організація заходів з розвитку лідерських якостей молодіжних громадських активістів міста. Розвиток практики національно-патріотичного виховання молоді. Сприяння розвитку міжнародного молодіжного співробітництва. Підтримка діяльності молодіжних громадських організацій, волонтерських організацій, органів учнівського та студентського самоврядування. Ініціація та проведення творчих заходів, фестивалів, заходів культурно-розважального, просвітницького характеру та інших заходів для дітей та молоді відповідно їх інтересів та сучасних трендів світового розвитку. Організація відкритих майданчиків креативної молоді. Залучення молоді міста (у тому числі студентства) до процесів ініціації, концептуалізації, організації

	та проведення культурно-мистецьких, спортивних та інших заходів у місті. Підтримка закладів позашкільної освіти, робота яких спрямована на підтримку і розвиток дітей та молоді міста. Сприяння створенню молодіжних центрів, коворкінгів. Забезпечення стабільної роботи координаційної ради з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та міжвідомчої співпраці щодо реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі. Проведення щорічних інформаційних кампаній (проведення акцій, розповсюдження матеріалів про види насильства та протидію йому). Першочергове залучення до оздоровлення дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки. Організація пришкільних таборів для збереження психологічного та фізичного здоров'я дітей і забезпечення безпечного перебування в них під час військового стану. Організація денного табору на базі позашкільної освіти для дітей, які потребують соціальної уваги та підтримки. Сприяння проведенню заходів та інформаційних кампаній, спрямованих на недопущення дискримінації за ознакою статі та гендерного насильства, в тому числі Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», міського конкурсу «Жінка року», заходів до Дня сім'ї тощо.

Відповідальні виконавці: *управління (служба) у справах дітей Чернігівської міської ради, управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради, управління освіти Чернігівської міської ради, Чернігівський міський центр соціальних служб.*

2.11. Зайнятість населення та ринок праці

Головна мета на 2027 рік – підвищення рівня зайнятості працездатного населення, конкурентоспроможності та ефективності використання робочої сили з урахуванням суттєвих змін у функціонуванні вітчизняного ринку праці у воєнний час, забезпечення додержання вимог чинного законодавства про працю суб'єктами господарювання міста, реалізація заходів державної підтримки суб'єктів господарювання для збільшення кількості робочих місць.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Відновлення та розвиток ринку праці, підвищення рівня зайнятості населення. Посилення мотивації населення до зайняття підприємництвом та створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу. Орієнтація системи професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, у тому числі і безробітних громадян, на потреби підприємств міста. Залучення незайнятого населення до трудової діяльності. Забезпечення дієвого контролю щодо додержання вимог законодавства з питань оплати праці та трудових відносин. Сприяння легалізації зайнятості та детінізації заробітної плати. Вдосконалення процесів професійної орієнтації населення, особливо внутрішньо переміщених осіб, демобілізованих учасників АТО/ООС, осіб з інвалідністю, молоді у віці до 35 років, щодо актуальних професій з метою їх самореалізації.	Пропагування робітничих професій. Застосування елементів дуальної форми навчання у закладах професійної освіти та професійної підготовки кадрів безпосередньо на виробництві. Організація проведення громадських, суспільно-корисних та інших робіт тимчасового характеру, в тому числі для усунення наслідків російської збройної агресії. Залучення безробітних осіб до громадських та інших робіт тимчасового характеру. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреби ринку праці. Організація професійної та соціальної адаптації осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування російської військової агресії. Надання профорієнтаційних та інформаційно консультаційних

	послуг населенню з використанням сучасних онлайн-сервісів та можливостей дистанційної комунікації, в тому числі за участю соціальних партнерів. Проведення правової та роз'яснювальної роботи, спрямованої на упередження порушень норм чинного законодавства з питань оплати праці та трудових відносин із суб'єктами господарювання міста. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та консультаційної роботи з питань законодавства про працю, у тому числі щодо оформлення трудових відносин з роботодавцями міста. Інформування підприємців щодо можливості отримання грантів та мікрогрантів, що призводять до створення нових робочих місць. Реалізація заходів державної підтримки суб'єктів господарювання для збільшення кількості робочих місць.

Відповідальні виконавці: *Чернігівська філія Чернігівського обласного центру зайнятості, департамент соціальної політики Чернігівської міської ради, управління освіти Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.12. Соціальний захист та соціальне забезпечення населення, у тому числі ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно

Головна мета на 2027 рік – реалізація конституційних прав та гарантій громадян на отримання якісних соціальних послуг, максимального охоплення соціально вразливих верств населення громади різними видами соціальних послуг. Забезпечення виконання вимог чинного законодавства України щодо надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, спричинених російською військовою агресією.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Соціальний захист та соціальне забезпечення населення. Забезпечення реалізації державної ветеранської політики, зокрема щодо соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей. Організація надання соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам. Створення безбар'єрного простору, забезпечення безбар'єрності та доступності інфраструктури для осіб з інвалідністю, людей похилого віку та матерів з дітьми. Сприяння створенню безбар'єрних маршрутів. Забезпечення виконання вимог чинного законодавства України щодо надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, а також компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених російською збройною агресією, з використанням електронної публічної послуги «єВідновлення».	Розвиток та удосконалення системи надання соціальних послуг відповідно до потреб мешканців громади, забезпечення їх цифровізації. Визначення потреб населення в соціальних послугах та підготовка звіту за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах. Забезпечення надання соціальних послуг особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, відповідно до їх індивідуальних потреб та державних стандартів. Реалізація місцевих Програм соціальної підтримки населення. Створення сприятливих умов для ефективної адаптації та соціально-економічної інтеграції в суспільство ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення. Надання статусу та видача посвідчень ветеранам та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та захисниць України. Виконання місцевих програм, спрямованих на надання соціальної підтримки Захисникам і Захисницям України, членам їх сімей. Надання допомоги військовослужбовцям, які звільняються або звільнені із військової служби, під час переходу від військової служби до цивільного життя. Ведення обліку внутрішньо переміщених осіб, інформаційно-роз'яснювальної роботи, надання соціальних послуг.

	Проведення обстежень та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення, які є першочерговими для створення безбар'єрного середовища. Визначення точки початку та закінчення проєкту безбар'єрного маршруту, а також його протяжність у кілометрах. Нанесення проєкту безбар'єрного маршруту на картографічну основу із зазначенням ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення, що розташовуються на маршруті. Формування переліку об'єктів фізичного оточення із ступенем безбар'єрності «бар'єрні» або «частково бар'єрні», включення їх до переліку об'єктів, розташованих на бербар'єрних маршрутах, що потребують облаштування, та формування планів заходів з облаштування таких об'єктів. Формування графіку створення безбар'єрного маршруту. Узагальнення матеріалів щодо створення безбар'єрного маршруту в місті. Забезпечення роботи комісії з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об'єкти нерухомого майна. Встановлення наявності/ відсутності права та підстав для надання компенсації та пріоритетного права на отримання компенсації відповідно до чинного законодавства України. Організація проведення обстеження пошкоджених об'єктів.

Відповідальні виконавці: *департамент соціальної політики Чернігівської міської ради, відділ організації роботи з питань компенсації за пошкоджене та знищене нерухоме майно Чернігівської міської ради, управління*

адміністративних послуг Чернігівської міської ради, Чернігівський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чернігівської міської ради, управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради та інші управління, відділи та комунальні підприємства Чернігівської міської ради (за потреби).

2.13. Охорона здоров'я та демографічна ситуація

Головна мета на 2027 рік – забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою відповідно до рівня технологічного розвитку і реальних потреб з дотриманням принципів рівності та справедливості, запобігання хворобам та зміцнення здоров'я мешканців громади.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Надання якісної медичної допомоги населенню. Забезпечення лікувально-діагностичного процесу в закладах охорони здоров'я міста на сучасному рівні. Створення безпечних умов перебування у закладах охорони здоров'я, у тому числі під час функціонування в надзвичайних ситуаціях. Протидія поширенню соціально небезпечних та інфекційних хвороб. Забезпечення медичних послуг, викликаних війною, у тому числі людям з особливими потребами.	Забезпечення належного рівня надання первинної медичної допомоги та спеціалізованих видів медичної допомоги у закладах охорони здоров'я відповідно до програми медичних гарантій. Забезпечення закладів охорони здоров'я сучасним медичним та іншим обладнанням. Відновлення, реконструкція та модернізація закладів охорони здоров'я з урахуванням принципу безбар'єрності. Проведення робіт з відновлення, капітальних та поточних ремонтів, реконструкцій будівель та приміщень, облаштування споруд цивільного захисту закладів охорони здоров'я міста. Створення сучасної та функціональної реабілітаційної інфраструктури. Оновлення санітарного транспорту. Подолання кадрового дефіциту медичних працівників (програми залучення та утримання кадрів, житло, доплати). Надання паліативної допомоги.

	Подальше формування мережі закладів охорони здоров'я, які спроможні надавати реабілітаційні послуги. Пріоритетний розвиток профілактичної медицини, у тому числі із застосуванням телемедичних технологій. Забезпечення раннього виявлення захворювань. Проведення систематичної роз'яснювальної роботи серед населення щодо упередження розповсюдження інфекційних хвороб, важливості вакцинації проти керованих інфекційних захворювань. Проведення інформаційно-просвітницьких кампаній щодо здорового способу життя та попередження соціально небезпечних хвороб.

Відповідальні виконавці: *управління охорони здоров'я Чернігівської міської ради, комунальні некомерційні підприємства Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби)*.

2.14. Освіта

Головна мета на 2027 рік – створення умов для всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистості, забезпечення доступності й безперервності освітнього процесу в умовах воєнного стану, створення безпечного та безбар'єрного освітнього середовища, відновлення і модернізація освітньої інфраструктури, розвиток інклюзивного навчання, удосконалення організації харчування, психологічна підтримка учасників освітнього процесу та впровадження цифрових технологій.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Забезпечення належних безпечних умов для учасників освітнього процесу. Забезпечення рівного доступу здобувачів освіти до освітніх послуг в	Гнучкий підхід до навчання: поєднання очного та дистанційного навчання залежно від безпекової ситуації в громаді. Проведення оптимізації закладів освіти в межах чинного законодавства

умовах воєнного стану та повоєнний період. Формування спроможної мережі комунальних закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти, а також закладів професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до потреб населення міста Чернігова. Забезпечення належних безпечних умов, створення доступного, комфортного та здоров'язберігаючого освітнього середовища у закладах освіти міста. Забезпечення утримання будівель та приміщень закладів освіти у відповідності до санітарно-гігієнічних умов. Адаптація освітнього процесу для дітей з особливими потребами, створення безбар'єрного освітнього середовища. Створення та розвиток сучасної, безпечної та інклюзивної мережі закладів освіти, що відповідає державним стандартам якості освіти, потребам населення міста та сприяє всебічному розвитку учасників освітнього процесу. Створення умов для вільного, різнобічного розвитку особистості, інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних якостей вихованців, учнів і слухачів. Надання якісної професійної, профорієнтаційної та позашкільної освіти, яка відповідає потребам ринку праці. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу. Задоволення потреб регіонального ринку праці у кваліфікованих кадрах. Забезпечення протипожежної безпеки у закладах освіти.	з урахуванням демографічних та інших показників. Оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти та впровадження інноваційних освітніх технологій. Покращення матеріально-технічного забезпечення предметних кабінетів закладів освіти. Інформатизація та цифровізація закладів освіти. Пошук додаткових джерел фінансування на відновлення, реконструкцію та модернізацію закладів освіти. Проведення капітальних та поточних ремонтів будівель та приміщень закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти. Створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю відповідно до будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки та споруди. Заклади освіти» (облаштування прилеглої території, пандусу, доступність до дверних і відкритих прорізів, встановлення кнопки виклику, тактильних плиток, таблички Брайля, сигналізатори та ін.) у закладах освіти. Обладнання приміщень системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей. Забезпечення закладів освіти відеоспостереженням. Облаштування класів безпеки у закладах освіти. Облаштування споруд цивільного захисту для учасників освітнього процесу відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту,

	затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.20218 № 579, та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту. Реалізація заходів Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2023–2027 роки. Забезпечення надання якісної психологічної допомоги та підтримки учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Застосування елементів дуальної форми навчання в освітньому процесі закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Продовження освітнього процесу в створених навчально-практичних центрах сучасної професійної освіти на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Проведення інтерактивних заходів, присвячених популяризації сучасної професійної освіти. Проведення заходів, спрямованих на патріотичне виховання в закладах системи освіти.

Відповідальні виконавці: *управління освіти Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), заклади дошкільної, загальної середньої та професійно-технічної освіти.*

2.15. Культура. Міський простір та туризм

Головна мета на 2027 рік – створення безпечних умов для здобувачів мистецької освіти та послуг сфери культури, реалізація просвітницької політики щодо збереження культурної спадщини та формування громадських цінностей і національної пам`яті, формування сучасного, конкурентоспроможного, безбар'єрного, цифрово підтриманого та безпеково адаптованого туристичного продукту Чернігова на основі історико-культурної спадщини, локальної ідентичності, пам'яті та стійкості громади. Розвиток внутрішнього туризму, підвищення туристичної привабливості та впізнаваності Чернігова, формування якісної туристично-інформаційної інфраструктури, сучасних туристичних

продуктів і сервісів, а також підготовка міста до подальшого відновлення в'їзного туризму.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Збереження, ревіталізація та актуалізація історико-культурного середовища. Формування сучасного сприйняття історичних подій та цінностей культурної спадщини. Реалізація національної політики у частині пам'яткоохоронного законодавства. Створення умов і надання можливостей для всебічного розвитку особистості та самореалізації мешканців громади. Створення сприятливих умов для навчального процесу у закладах позашкільної мистецької освіти. Покращення якості надання культурних послуг шляхом модернізації та оновлення закладів культури. Модернізація Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи. Організація дозвілля громадян. Посилення туристичного позиціонування та промоції Чернігова як одного з найдавніших міст України, міста всіх епох, історико-культурної спадщини, пам'яті, стійкості та відновлення. Розвиток сучасних туристичних продуктів міста, зокрема культурно-пізнавальних, історичних, меморіальних, гастрономічних, сакральних, мистецьких, освітніх, сімейних, дитячих та інших тематичних маршрутів. Розвиток та оновлення туристично-інформаційної інфраструктури: туристичної	Реагування в межах повноважень місцевого самоврядування у разі пошкоджень об'єктів культурної спадщини. Забезпечення розвитку позашкільної мистецької освіти, спрямованої на всебічний розвиток особистості, інтелектуальних і творчих здібностей здобувачів освіти. Проведення капітальних ремонтів закладів мистецької освіти та бібліотечної системи. Впровадження сучасних моделей менеджменту у закладах сфери культури, цифровізація їх діяльності. Включення до репертуарів та навчальних програм творчого надбання сучасних українських авторів. Проведення концертних та культурно-мистецьких програм за участю викладацького складу. Втілення сучасних практик роботи бібліотек та розвиток відповідної мережі. Проведення всеукраїнських та міжнародних конкурсів виконавців, фестивальних та інших концертних програм. Облаштування ландшафтних зон для проведення культурно-мистецьких програм у житлових мікрорайонах міста. Напрацювання пропозицій до архітектурних планів розвитку та формування житлової забудови у частині формування мистецьких просторів. Розробка, виготовлення та придбання презентаційної,

навігації, інформаційних стендів, вказівників, QR-кодів, аудіогідів та інших інформаційних елементів у публічному просторі. Розвиток цифрових туристичних сервісів, підтримка та тематичне розширення сайту Chernihiv.travel, актуалізація україномовного й англомовного контенту, розвиток аудіогідів, цифрових маршрутів та мультимедійних форматів представлення міста. Підвищення доступності та безбар'єрності туристичних продуктів, адаптація туристичного контенту та маршрутів до потреб різних груп відвідувачів. Підвищення стандартів гостинності та якості туристичного обслуговування, навчання гідів, екскурсоводів, амбасадорів міста, працівників сфери гостинності та малого бізнесу, пов'язаного з туризмом. Розвиток партнерства із громадами, державними установами, туристичним бізнесом, науковими, освітніми, культурними та громадськими організаціями, містами-партнерами й міжнародними інституціями. Посилення аналітичної складової туристичної політики. Створення Музею міста Чернігова як сучасного мультимедійного центру міської історії, пам'яті, ідентичності та стійкості.	інформаційної, сувенірної, рекламно-поліграфічної та книжкової продукції про Чернігів. Створення сучасного фото-, відео- та цифрового промоконтенту про місто для соціальних мереж, туристичних ресурсів та партнерських платформ. Підтримка та тематичне розширення сайту Chernihiv.travel, актуалізація україномовного та англомовного туристичного контенту. Моніторинг туристичної інфраструктури, відвідуваності, цифрових ресурсів, туристичних потоків та потреб цільових аудиторій. Формування сталих партнерства та укладання меморандумів із громадами, профільними організаціями, містами-партнерами та міжнародними інституціями. Організація навчальних і комунікаційних заходів для консолідації малого бізнесу, пов'язаного з туризмом. Виготовлення, встановлення, ремонт та оновлення елементів туристично-інформаційної навігації міста. Встановлення, технічне обслуговування та інформаційне наповнення сучасних антивандальних туристично-інформаційних і меморіальних елементів. Удосконалення двомовного аудіогіда Черніговом, його наповнення новими маршрутами, аудіоісторіями та доступним мультимедійним контентом. Утримання та оновлення інформаційних малих архітектурних форм, туристичних і меморіальних інформаційних площин у публічному просторі.

	Формування, апробація та промоція нових туристичних маршрутів. Проведення безкоштовних соціально орієнтованих екскурсій і тематичних сезонних заходів для мешканців громади, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, молоді, освітян та гостей міста. Розширення квестових, дитячих, сімейних та культурно-просвітницьких форматів пізнання Чернігова. Інтеграція гастрономічної, нематеріальної культурної та локальної спадщини у туристичний продукт Чернігова. Підготовка методичних матеріалів для гідів, екскурсоводів, амбасадорів міста та партнерів туристичної сфери. Підтримка діяльності КУ «Туристичний інформаційний центр» Чернігівської міської ради як основної інституції реалізації туристичної політики та промоції міста. Реалізація проєктно-підготовчого етапу створення Музею міста Чернігова. Доопрацювання наукової, візуальної та сценарної концепцій Музею міста Чернігова. Створення цифрового, аудіовізуального та мультимедійного контенту майбутнього Музею міста Чернігова.

Відповідальні виконавці: *управління культури та туризму Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, управління земельних ресурсів Чернігівської міської ради, управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), заклади сфери культури комунальної форми власності Чернігівської міської ради.*

2.16. Фізична культура і спорт

Головна мета на 2026 рік **–** створення умов для підвищення рівня залучення населення міста до оздоровчої рухової активності та розвиток дитячо-юнацьких спортивних закладів, удосконалення системи підготовки спортивних резервів, пропагування здорового способу життя.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Відновлення та реконструкція спортивних об'єктів Чернігівської міської територіальної громади. Постійне оновлення матеріально-технічної бази закладів фізичної культури та спорту. Створення належних умов для самостійних та організованих занять фізичною культурою і спортом. Залучення населення міста до оздоровчої рухової активності. Розвиток дитячо-юнацького, резервного спорту, спорту вищих досягнень, ветеранського спорту та спорту осіб з інвалідністю. Робота з реалізації основних напрямків міської Програми розвитку фізичної культури та спорту у м. Чернігові. Підвищення рівня фізичної активності та здоров'я населення, оздоровлення дітей.	Розвиток спортивної інфраструктури, оновлення діючих та будівництво/відновлення спортивних споруд. Реформування організаційних основ фізкультурно-спортивного руху, стимулювання створення мережі фізкультурно-спортивних клубів. Забезпечення збереження діючої мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл та модернізації і зміцнення їхньої матеріально-технічної бази необхідним обладнанням та інвентарем. Проведення фізкультурно оздоровчої та спортивно-масової роботи. Підготовка спортивного резерву, підтримка спорту вищих досягнень, спорту інвалідів та ветеранів. Продовження роботи щодо подальшого розвитку та удосконалення фізичного виховання у навчальних закладах міста.

Відповідальні виконавці: *управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради, міський Центр фізичного здоров`я «Спорт для всіх», управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), КНП «Центр спортивної боротьби» Чернігівської міської ради, дитячо-юнацькі спортивні школи.*

3. Джерела фінансування Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік. Бюджетно-фінансова політика

Фінансування заходів Програми здійснюється за рахунок коштів державного, обласного бюджетів, бюджету Чернігівської міської територіальної громади, у тому числі у рамках фінансування міських цільових програм, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Бюджетно-фінансова політика

Основні завдання:

1. Максимально ефективне використання фінансового ресурсу Чернігівської міської територіальної громади для забезпечення життєдіяльності громади з урахуванням цілей та пріоритетів, зумовлених воєнним станом.

Заходи з реалізації основних завдань:

1. Планування видатків в межах наявного фінансового ресурсу з урахуванням концентрації ресурсів на першочергових діях та заходах, які необхідно вжити для виконання покладених функцій, у тому числі для подолання наслідків російської військової агресії, продовження забезпечення заходів територіальної оборони та підтримки обороноздатності держави;

2. Вжиття заходів з наповнення дохідної частини бюджету Чернігівської міської територіальної громади та економії бюджетних коштів з максимально можливим економічним ефектом та виключенням непріоритетних і неефективних витрат, насамперед тих, що не забезпечують виконання основних функцій і завдань головних розпорядників бюджетних коштів в умовах дії воєнного стану;

3. Визначення оптимальної кількості бюджетних установ і закладів, а також штатної чисельності їх працівників, необхідних для ефективного та якісного надання комплексу відповідних послуг і оперативного вирішення проблемних питань;

4. Залучення додаткового фінансового ресурсу, у тому числі з державного бюджету, місцевих бюджетів, фінансової допомоги з боку міжнародних партнерів, коштів, отриманих з інших джерел, не заборонених законодавством.

Заступник міського голови –
керуючий справами виконкому Сергій ФЕСЕНКО

4. Додатки

Додаток 1
до Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
економічного і соціального розвитку
територіальної громади на 2027 рік

Показник	Один. виміру	2025 р. факт	2026 р. очікуване	2027 р. прогноз
Чисельність зареєстрованого населення на кінець періоду (*за інформацією, яка міститься в реєстрі територіальної громади міста)*	тис. осіб	243,8*	242,7*	241,8*
Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб	осіб	12 929	14 397	15 400
Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, зайнятих економічною діяльністю (за розрахунками)	грн	19 544**	23 450***	26 150***
Кількість економічно активних малих підприємств у розрахунку на 10 тис. населення	одиниць	61	58	57
Кількість економічно активних середніх підприємств у розрахунку на 10 тис. населення	одиниць	5	5	5
Кількість економічно активних фізичних осіб підприємців (за даними ДПС)	осіб	13 447	13 243	13 345
Надходження від діяльності суб’єктів малого підприємництва (юридичних і фізичних осіб) до бюджету територіальної громади	тис. грн	1 023 029,5	1 124 309,4	1 203 011,0
Надходження від діяльності суб’єктів середнього підприємництва до бюджету територіальної громади	тис. грн	473 123,9	539 361,2	585 746,3

Показник	Один. виміру	2025 р. факт	2026 р. очікуване	2027 р. прогноз
Кількість осіб, що перебувають в трудових відносинах з суб’єктами малого та середнього підприємництва	осіб	41 271	41 325	41 380
Кількість безробітних громадян (мали статус безробітного на кінець періоду)	осіб	1 498	1 477	1 450
Введення в експлуатацію житла	тис. кв. м	40,1	41,0	42,5
Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) малими та середніми підприємствами (згідно з даними ГУ ДПС у Чернігівській області)	млн грн	30 881,1	27 885,6	30 116,0
Кількість зареєстрованих поїздок автомобільним та електротранспортом,	тис. поїздок	39 438,2	40 108,2	40 875,3
з них пільгових категорій	тис. поїздок	15084,5	17388,7	18104,1
Забезпеченість населення соціальною інфраструктурою:				
лікарняними закладами на 10 тис. жителів	ліжок	38,0	43,7	43,7
амбулаторно-поліклінічними закладами на 1 мешканця	відвід. за рік	4,7	4,7	4,7
лікарями на 10 тис. мешканців	осіб	27,0	27,0	27,0
Охоплення дітей дошкільного віку (від трьох до шести (семи) років) всіма формами дошкільної освіти	%	100	100	100
Охоплення дітей позашкільною освітою (у % до кількості дітей шкільного віку)	%	65	66	66
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів	одиниць	31	31	31
Кількість учнів 1-х класів	осіб	1900	1560	1550

Показник	Один. виміру	2025 р. факт	2026 р. очікуване	2027 р. прогноз
Кількість учнів 9-х класів	осіб	2766	2683	2840
Кількість учнів 11-х класів	осіб	1227	1322	1328
Кількість закладів культури територіальної громади	одиниць	9	9	10
Кількість публічних бібліотечних просторів територіальної громади	одиниць	13	13	13

Примітка: у зв'язку з тим, що з березня 2022 року по вересень 2025 року включно статистична інформація не формувалась та не оприлюднювалась, в додатку наведено аналітичні показники відповідно до відомостей Головного управління ДПС у Чернігівській області, Чернігівської філії Чернігівського обласного центру зайнятості та інформації структурних підрозділів Чернігівської міської ради, макроекономічних прогнозів Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України, Національного банку України.

** Чисельність осіб, відомості про місце реєстрації яких занесено до відомчої інформаційної системи «Реєстр територіальної громади» Державної міграційної служби України (за останньою інформацією управління адміністративних послуг Чернігівської міської ради).*

*** Аналітичний показник розраховано виходячи з інформації, що надана Головним управлінням ДПС у Чернігівській області.*

**** Аналітичний показник розраховано виходячи з інформації, що оприлюднена Держстатом України та Головним управлінням статистики у Чернігівській області.*

Додаток 2
до Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2027 рік

Перелік цільових програм, які передбачається фінансувати у 2027 році за наявності фінансової можливості

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
1.	Програма для забезпечення виконання рішень суду на 2023-2027 роки	Рішення виконкому від 03.11.2022 № 532
2.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-10 (зі змінами)
3.	Програма часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних житлових будинках внаслідок російської військової агресії	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-11 (зі змінами)
4.	Програма молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-17
5.	Комплексна програма культурного простору Чернігівської міської територіальної громади на 2023-2027 роки	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-19
6.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-18
7.	Міська Програма розвитку фізичної культури та спорту у м. Чернігові на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-21 (зі змінами)
8.	Міська комплексна цільова програма «Місто Чернігів – дружнє до сім'ї та дітей» на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-22 (зі змінами)
9.	Програма заходів з відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед містом Черніговом, здійснення представницьких та інших заходів на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-26

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
10.	Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2027 роки у новій редакції	Рішення міської ради від 20.12.2024№ 43/VIII-2
11.	Програма розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 11.02.2025 № 15
12.	Програма забезпечення діяльності комунального підприємства «Міський Палац культури імені В’ячеслава Радченка» Чернігівської міської ради на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 19.02.2025 № 19 (зі змінами)
13.	Програма підтримки та розвитку інститутів громадянського суспільства міста Чернігова на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 27
14.	Програма розвитку освіти міста Чернігова на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 30 (зі змінами)
15.	Програма «Безпечний заклад освіти» на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 31
16.	Програма забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 36

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
17.	Програма розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності соціальної підтримки сімей з дітьми у місті Чернігові на 2025-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 37 (зі змінами)
18.	Програма «Утримання та забезпечення діяльності Чернігівського міського центру соціальних служб на 2025-2028»	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 38
19.	Програма придбання у комунальну власність територіальної громади міста Чернігова житла для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 39
20.	Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців Чернігівської міської територіальної громади) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 42
21.	Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 43
22.	Програма підтримки народжуваності у місті Чернігові на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 28.02.2025 № 44
23.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової агресії	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
		Чернігівської області від 24.03.2025 № 60 (зі змінами)
24.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової агресії у новій редакції	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 09.05.2025 № 104
25.	Програма забезпечення функціонування дитячих будинків сімейного типу на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 21.05.2025 № 144
26.	Програма надання послуги тимчасового перебування в лікарні дітей, що залишились без батьківського піклування, дітей, залишених у пологовому будинку на 2026-2030 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.07.2025 № 291
27.	Програма надання поворотної фінансової допомоги, що виплачується патронатним вихователям до моменту отримання державної соціальної допомоги на 2026-2030 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.07.2025 № 292
28.	Програма забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, на 2025-2027 роки у новій редакції	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 18.08.2025 № 335 (зі змінами)
29.	Програма шефської допомоги військовим частинам, установам та організаціям Збройних Сил України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства юстиції України, Державної спеціальної служби транспорту, Державної прикордонної служби	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 03.09.2025 № 361 (зі змінами)

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
	України та Міністерства внутрішніх справ України на 2025-2027 роки	
30.	Програма утримання та технічного обслуговування житлового фонду соціального призначення, фонду житла для тимчасового проживання та службового житла (дитячих будинків сімейного типу) у місті Чернігові на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 14.10.2025 № 418
31.	Програма управління комунальним майном Чернігівської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 24.10.2025 № 439
32.	Програма розвитку земельних відносин на території міста Чернігова на 2026-2030 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 29.10.2025 № 442
33.	Програма розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров’я – комунальних некомерційних підприємств Чернігівської міської ради та надання медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення міста Чернігова на 2026–2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 05.11.2025 № 446 (зі змінами)
34.	Програма соціальної підтримки населення у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 450
35.	Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб Чернігівської міської територіальної громади на 2026-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 451

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
36.	Програма забезпечення заходів, пов’язаних з призовом громадян на військову службу під час мобілізації на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 452
37.	Програма підтримки малого та середнього підприємництва у місті Чернігові на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 14.11.2025 № 459
38.	Програма забезпечення житлом молоді міста Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 03.12.2025 № 497 (зі змінами)
39.	Програма цивільного захисту, безпеки людей на водних об’єктах, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків на території Чернігівської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 05.12.2025 № 505 (зі змінами)
40.	Програма компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних та приватних житлових будинках внаслідок російської військової агресії	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 18.12.2025 № 537
41.	Програма розвитку електричного транспорту м. Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.12.2025 № 542 (зі змінами)
42.	Програма підтримки Захисників і Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
		Чернігівської області від 25.12.2025 № 562
43.	Програма підтримки і розвитку комунального підприємства «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 564
44.	Комплексна цільова Програма розвитку житлово-комунального господарства міста Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 565
45.	Програма поліпшення екологічного стану міста Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 566
46.	Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2026-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.01.2026 № 19
47.	Програма відшкодування кредитів, отриманих ОСББ та управителями багатоквартирних будинків на впровадження заходів з енергонезалежності в рамках підготовки об’єктів багатоквартирного житлового фонду Чернігівської міської територіальної громади до опалювального сезону на 2026-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 13.08.2026 № 448
48.	Програма висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування міста Чернігова на 2027-2029 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 20.08.2026 № 457
49.	Програма забезпечення діяльності комунального підприємства «Муніципальна	Розпорядження начальника Чернігівської міської

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
	варта» Чернігівської міської ради на 2027-2029 роки	військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 02.09.2026 № 481
50.	Програма підтримки громадських організацій міста Чернігова на 2027 рік	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 15.10.2026 № 533
51.	Програма містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024 – 2027 роки	Погоджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 11.06.2026 № 310
52.	Програма «Молодь міста Чернігова» на 2027-2029 роки	Погоджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 14.07.2026 № 381
53.	Програма охорони і збереження історико-культурного середовища Чернігівської міської територіальної громади на 2027-2029 роки	Погоджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 14.07.2026 № 379
54.	Програма розвитку туризму Чернігівської міської територіальної громади на 2027-2030 роки	Затверджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 14.07.2026 № 380
55.	Програма «Молодь міста Чернігова» на 2027-2029 роки	Погоджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 14.07.2026 № 381
56.	Програма розвитку міжнародного співробітництва та промоції інвестиційного потенціалу Чернігівської міської територіальної громади на 2027-2029 роки	Погоджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 23.07.2026 № 399
57.	Програма фінансової підтримки комунального підприємства «Телерадіоагентство «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради на 2027 рік	Погоджено проєкт рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 30.07.2026 № 413

Додаток 3
до Програми економічного і соціального
розвитку Чернігівської міської територіальної
громади на 2027 рік

Орієнтовний перелік публічних інвестиційних проєктів, які можуть бути реалізовані у 2027 році
у разі наявності фінансування

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об'єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
1	Розбудова мережі стаціонарних реабілітаційних відділень			
1.1	Капітальний ремонт відділення фізичної та реабілітаційної медицини КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради, що розташоване за адресою: ***	2026-2027	*	
1.2	Облаштування зовнішнього реабілітаційного простору (облаштування доріжок із різним покриттям для тренування ходьби, облаштування сенсорного саду для психологічного розвантаження)	2027-2028	*	*
2	Комплексний розвиток громадського транспорту та міської інфраструктури			
2.1	Оновлення рухомого складу електротранспорту	2027-2028	*	*
3	Облаштування захисних споруд цивільного захисту (укриттів) у закладах та установах освіти			
3.1	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) для Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 35 Чернігівської міської ради Чернігівської області, за адресою: ***	2027-2028	*	*
3.2	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) для Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 29 Чернігівської міської ради Чернігівської області, за адресою:***	2027-2028	*	*

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
3.3	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) для Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3 Чернігівської міської ради Чернігівської області, за адресою: ***	2027-2028	*	*
3.4	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) для спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Чернігова, за адресою: ***	2027-2028	*	*
4	Підвищення рівня протипожежної безпеки в закладах та установах освіти			
4.1	Встановлення автоматичної системи пожежогасіння та системи зовнішнього та внутрішнього блискавкозахисту у Чернігівській гімназії № 35 Чернігівської міської ради за адресою: ***	2027-2028	*	*
4.2	Встановлення автоматичної системи пожежогасіння та системи протидимного захисту у Чернігівській гімназії № 20 Чернігівської міської ради за адресою: ***	2027-2028	*	*
5	Сучасний освітній простір та якісний зміст: лабораторії, майстерні, кабінети тощо			
5.1	Створення освітнього простору у межах реформи «Нова українська школа» у Чернігівській міській територіальній громаді	2026-2027	*	*
5.2	Сучасний освітній простір у Чернігівському ліцеї № 12 Чернігівської міської ради	2026-2027	*	*
6	Забезпечення доступного та інклюзивного середовища в будівлі ЦНАП			
6.1	Реконструкція адміністративної будівлі із впровадженням доступності для маломобільних верств населення та частковим ремонтом приміщень, розташованої за адресою: ***	2027-2028	*	*

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
7	Відновлення, розвиток та модернізація інфраструктури централізованого водопостачання та водовідведення, в тому числі з впровадженням альтернативних джерел енергії			
7.1	Реконструкція самопливного каналізаційного колектору по вулиці ***, вул. *** від перехрестя з вулицею *** до каналізаційної насосної станції КНС-* в м. Чернігові.	2027-2028	*	*
7.2	Реконструкція самопливного каналізаційного колектору від колодязя-гасителя на перехресті від вулиці *** - вулиці *** до будинку № 2 по вулиці *** в м. Чернігові	2027-2028	*	*
7.3	Реконструкція водопровідної насосної станції «***» КП «Чернігівводоканал», розташованої на землях Киселівської територіальної громади Чернігівського району Чернігівської області	2027-2028	*	*
7.4	Реконструкція самопливного каналізаційного колектору по вулиці *** від колодязя гасителя КНС-* по вул. *** до будинку № 80 по вул. *** в м. Чернігові	2027-2028	*	*
7.5	Реконструкція водоводу артезіанських свердловин від вул. *** до колодязя підключення артезіанської свердловини № * водопровідної насосної станції № *	2027-2028	*	*